Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

הײנט 8 זײטען

נײער פאלקסבלאט

אונפארטײאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צײטונג

Nr. 49 (1042) | Łódź, Niedziela 27 Lutego 1927 | פינפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג כה אדר א תרפ״ז. | Nr. 49 (1042)

24-71 אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 24-71

די פוילישע הלואה אין אויסלאנד

וועט באלד רעאליזירט ווערען.

בערלין, 26. (א.ט.ע). די היגע פרעסע ברענגט ידיעות פון ניו-יארק וועגען אונטערהאנדלונגען, וואס קומען פאר אין וואלסטריט וועגען א הלואה פאר פוילען פון 100 מיליאן דאלאר. לויט די דאזיגע אינפארמאציעס זאל די דאזיגע הלואה רעאליזירט ווערען דורך אמעריקא און ענגלאנד.

ניו-יארק, 26. (סּפ. טעל.). די אונטערהאנדלונגען וועגען א הלואה פאר פוילען זענען אריין אין א דעצידירענדער סטאדיע. די פינאנץ גרופע טאמ-קינס שטעלט ארויס צוויי פאדערונגען: 1) אז די הלואה זאל פערווענדעט ווע-רען אויף ווירטשאפטליכע צוועקען און 2) אז אויפ'ן פערווענדען די הלואה זאל האבען די אויפזיכט א קאמיטעט מיט רײנע פינאנץ קאמפעטענצען.

די פוילישע דעלעגאציע דארף נאך א פערשטענדיגונג מיט דער רעגירונג געבען תשובה אין די נאהנסטע טעג.

יאפע וועט האנפעריען וועגען פויליש-סאוויעט. דערנעהנטערונג.

וואַרשא, 26. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט), נעכטען איז קיין ווארשא אנגעקומען יאפע. הײנט 2 א זײגער ביי טאג איז ער אוועקגעפאה-רען קיין ווין, וואו ער וועט זיך הײלען. אויף זיין צוריקרייזע וועט ער זיך אפשטעלען אין ווארשא. וואו ער וועט אפהאלטען א רייהע קאנפערענצען מיט די פיהרער פון דער פוילישער פאליטיק וועגען דער פויליש-סאוויעטישער דער-נעהנטערונג.

נעשלאסען דער אמעריקאנער קאנגרעס

אנגענומען א פראטעסט נעגען די רומענישע פאגראמען. – בע-שלאסען זיך צו בעטײליגען אינ'ם אלוועלטליכען יוד. קאנגרעס.

וואשינגטאן, 26. (טעלעגראפיש דורך יט"א). נאך 4 טאגיגע בעראטונ-גען זענען נעשלאסען געווארען די זי-צונגען פונ'ם אמעריקאנער יודישען קאנגרעס. אינ'ם קאנגרעס האבען זיך בעטײליגט 400 דעלעגאטען. דער קאנ-גרעס האט אנגענומען א רייהע רעזאלו-ציעס צוו. אנד. איז אנגענומען געווארען א פראטעסט צו דער גאנצער ציוויליזירטער וועלט, אין וועלכען ס'ווערט פראטעס-טירט נעגען די אונמענשליכע אנטי-יודישע עקסצעסען אין רומעניען; דער קאנגרעס האט בעגריסט דעם אפמאך צווישען דער יודישער אגענץ, וואס איז נעשלאסען געווארען צווישען פראפ. חיים ווייצמאן און לואי מארשאל, און האט בעשלאסען זיך צו בעשעפטיגען מיט'ן פראבלעם פון עמיגראציע און צו שטודירען די לאגע אין די עמיגראציע און אימיגראציע-לענדער.

ס'איז אויך בעשלאסען געווארען צו שיקען א דעלעגאציע צום אלוועלטלי-כען יודישען קאנגרעס, וואס וועט פאר-קומען אין אייראפע ענדע ה.י. אלס פרעזידענט פון קאנגרעס איז ווידער אויסגעוועהלט געווארען ראבינער ד"ר סטיפען ווייז.

קאנפיסקירט אנ'אויפרוף

פון דער פוילישער ליגע פאר מענשען-רעכט.

וואַרשא, 26 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) הײנט איז דא קאנפיסקירט געווארען אנ'אויפרוף פון דער פוילישער אפטײלונג פון דער ליגע פאר פערטיידיגען מענשען-רעכט. דער אויפרוף איז געווען געווענדעט געגען דער לאגע פון די פאליטישע ארעסטירטע אין די תפיסות און דעם ארט [...] ס'ווערען לעצטענס געפיהרט די פאליטישע פראצעסען. גלייכצייטיג האט [...] ער אויפרוף זיך שארף אפגעגרעניצט פון די קאמוניסטען און אנגעפאלען אויף [...] וועלכע בעשולדיגען פוילען אין ווייסען טעראר.

אונטערגעשריבען איז דער אויפרוף געווארען דורך די דעפוטאטען שמיא-[...]ווסקי און טוגוט, סענאטאר פאזנער, אדוו. בערענזאן, דאמבראווסקי, אנדזשעי [...]רוג, דאמבראווסקי-מילער, קאראל איושיקאווסקי.

פערברענט דעם קערפער פון געארג בראנדעס.

פון קאפענהאגען מעלדעט מען:

פרייטאג, דעם 25. פעברואר האט מען אין קאפענהאגענער קרעמאטאריום פערברענט דעם קערפער פונם גרויסען יודישען ליטעראטור קריטיקער געארג בראנדעס אין דער געגענווארט פון די נאהנטסטע קרובים און פריינד פונם פערשטארבענעם.

פון גאנץ אייראפא קומט אן מיט-ליידס-טעלעגראמעס פאר דער פאמיליע פונם פערשטארבענעם. דער דענעמאר-קישער קעניג, וועלכער געפינט זיך איצט אין קאן, האט טעלעגראפיש בע-פוילען צו שיקען אין זיין נאמען בלו-מען אויף דער מטה פונם פערשטארבע-נעם. אויך דער דייטשער אויסערן-מיני-סטער ד"ר שטרעזעמאן, האט געשיקט א קאנדעלענץ-טעלעגראמע דער פאמיליע פון געארג בראנדעס.

דער בעקאנטער דייטשער שריפט-שטעלער ערנסט טאלער איז ספעציעל געקומען קיין קאפענהאגען, כדי אויסצו-דריקען דער פאמיליע פון פערשטאר-בענעם די מיטליידס-געפיהלען פון דער דייטשער יוגענט.

שלעכטע תלמידים...

וואַרשא, 21 (טעלעפאניש פון אונ-זער קארעספאנדענט) אפיציעל ווערט מיטגעטיילט, אז גלאס פראוודי איז נישט קיין רעגירונגס-ארגאן און האט נישט מיט דער רעגירונג קיין שום שייכות.

ווי אייער קארעספאנדענט דערוויסט זיך שטעהט עס אין צוזאמענהאנג מיט די לעצטע ארויסטרעטונגען פון דער צייטונג וועגען דער בעציהונג צו דער אקציע פון אונאפהענגיקייט פון אוקראינע און וועגען קלעריקאליזם.

צענטר. עמיגראציע געז. קאארדינירט איהר ארבייט מיט „ארט" און „החלוץ".

וואַרשא, 26 (טעלעפאניש) פון אונ-זער קארעספאנדענט) די צענטראלע יו-דישע עמיגראציע געזעלשאפט האט זיך געווענדעט צו „ארט" און צום „החלוץ" וועגען א געמיינזאמער לאנדווירטשאפט-ליכער און פראפעסיאנעלער פארבע-רייטונג פון די עמיגראנטען.

דייטש-ענגלישער אבמאך פער-ברייטעט אויך אויף א"י.

בערלין, 26. (טעלעגראפיש דורך יט"א). דער אפיציעלער ארגאן פון דייטשען אויסערן-מיניסטעריום טיילט מיט, אז דער דייטש-ענגלישער האנדעלס-טראקטאט איז אויך פערברייטערט געווארען אויף פאלעסטינא.

ווי בעקאנט פיהרט דייטשלאנד א לעבהאפטען האנדעל מיט א"י און פער נעהמט דעם 3-טען ארט אין פאלעסטינישען עקספארט און אימפארט.

א בעל-תשובה, וואס האט חרטה.

וואַרשא, 26 (טעלעפאניש פון אונ זער קארעספאנדענט) ווי מיר האבען בשעתו מיטגעטיילט, האט די סאוויע-טען-רעגירונג אפיציעל געמאלדען דער פוילישער, מאכט, אז די 2 לופט-פליהער וועלכע, זענען אנטלאפען קיין פוילען, זענען געווען געוועהנליכע שווינדלער און זייער ענטלויפען איז נאר געווען א מיטעל אויסצומיידען די שטראף.

איצט האט איינער פון די לופט פליהער טיכאשטשוק זיך געווענדעט מיט א חרטה-בריף צו דער סאוויעטען-מאכט, וואו ער ערקלערט, אז ער איז פערפיהרט געווארען און איז גרייט זיך צו שטעלען פאר א סאוויעטען-געריכט.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם האט א פארשטעהער פון דער רוסישער גע-זאנדשאפט זיך געווענדעט אין אויסערן-מיניסטעריום, אז דער בעל-תשובה זאל צוריקגעבען די דאקומענטען, וועלכע ער האט בעקומען פון דער פוילישער-מאכט און די קורטקע.

די טעג וועט ער צוריקפאהרען קיין רוסלאנד.

א שפאלטונג צווישען די אוקראינישע ס. ד.

צוליב דעם ענין פעטלורא.

פאריז, 26 (טעלעגראפיש דורך י.ט.א.). דער פיהרער פון די אוקראַי-נישע ס. ד. פאטושענקא, וועלכער איז אנוועזענד-געווען בעת דער זיצונג פון סאציאליסטישען אינטערנאציאנאל, וואס איז פארגעקומען אין פאריז, האט איצט ערקלערט, אז ער טרעט ארויס פון דער פארטיי, ווייל ער איז נישט מסכים מיט דער פארטיי, וועלכע נעהמט פעטלורא'ן אין איהר שוץ. פאטושענקא רע-כענט, אז צוליב דער שטעלונג אין ענין פעטלורא וועט פארקומען א שפאלטונג אין דער פארטיי.

מ'וועט צעהלען אין לאדז

די טעלעפאן-געשפרעכען.

וואַרשא, 26. (טעלעפאניש פון אונזער סיים-קארעספאנדענט) הײנט איז פארגעקומען א זיצונג פון עקאנאמישען קאמיטעט ביים מיניסטארען-ראט. ס'איז בעשלאסען געווארען צו געבען די הסכמה אויף דעם פערלאנג פון דער טעלעפאנען-געזעלשאפט, וועגען איינ-פיהרען ביי די טעלעפאן-אבאנענטען געשפרעכען ציילער אין ווארשא און אין לאדז.

דער פארשלאג וועגען העכערען דעם טעלעפאן-אפצאהל אויף 20 פראצענט איז אפגעווארפען געווארען.

דער גראנדיעזער מאסקען-באל פון דער יודישער פרעסע

איז נעכטען אראפ מיט גרויס ערפאלג.

בעת מיר שרייבען די דאזיגע שורות איז נאך דער מאסקען-באל פון דער יודישער פרעסע אין אימפעריאל אין פולען גאנג.

דאס פראגראם איז אויסגעפיה־ט גע-ווארען מיט גרויס ערפאלג דורך אלע אנטייל-נעהמער. געקומען איז אזא גרוי-סער עולם, ווי ס'איז פאקטיש געווען פארויסצוזעהן דאס בעווייזט אנ'איבריג מאל, אז דער יודישער עולם ליבט די יודישע פרעסע און זשורנאליסטען.

ס'איז 5 פארטאג, דער עולם איז נאך פער'שימי'ט און פע טשארלסטאנ'ס. מארגען שרייבען מיר באריכות.

א הארציגען מזל טוב ווינשען מיר אונזער געעהרטען פעראיינס-מיטגליד ה' אלי' וואלדמאן צו דער חתונה פון זיין טאכטער יהודית וואלדמאן

מיט ה' משה וואלף גרינשטיין

וועלכע קומט פאר הײנט, 10 א זײגער אווענד אין בערלינער זאל. דעם יונגען פאר ווינשען מיר א גליקליך צוזאמעגלעבען און א בליהענדע צוקונפט.

די פערוואלטונג

פון לאסטוועגען-בעזיצער-פעראיין.

1122

אננא לעווין יחיאל העכט

חתונה געהאט.

לאדז, אין פעברואר 1927.

צו דער חתונה פון אונזער שוועסטער

פרל. אננא לעווין

מיט ה' יחיאל העכט

ווינשט א גליקליכע צוקונפט און א צופרידען צוזאמענלעבען

שמחה און חיה שרה לעווין.

1084

צענטראלער

[...]ר. האנדווערקער-פערבאנד אין לאדז

[...]לט בעקאנט איהרע מיטגלידער, אז הײנט, זונטאג, דעם 27. פעברואר ד. י. [...]נקטליך 7 א זײגער אין אווענד קומט פאר די יעהרליכע

[...]לגעמײנע פערזאמלונג

[...] אייגענעם לאקאל, פאלודניאווא 4, מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג:

1) עפענונג; 2) וואהלען פון א פרעזידיום, סעקרעטאר און אסעסארען; 3) דורכלעזען [...] פראטאקאל פון דער פאריגער אלגעמיינער פערזאמלונג; 4) בעריכט פון דער פערוואלטונג און [...] רעוויזיאנס-קאמיסיע; 5) וואהלען פון א פערוואלטונג און רעוויזיאנס-קאמיסיע און; 6) פערשידענעס.

די פערוואלטונג.

1125

בעמ.: מיר בעטען מיטצוברענגען די איינלאדונג, וועלכע גילט אלס איינטריטס-קארטע.

פאַרוואָס האָט דער אַראַבישער המון חרוב געמאַכט אַ וואַלד אין ארץ־ישראל.

ירושלים, 25. (י. ט. א.) אין דער אַראַבישער פּרעסע האָט זיך בעוויזען אַן ערקלערונג פון אַראַבישען אַגיטאַטאָר וואדיקוסטאַני נאָד פאַר וואָס די אַראַבער האָבען אַרויסגעריסען די 4000 עווקאַליפּטוס - בוימער אין געגענד פון קיסריה. דאָס זאָל זיין געשעהען צוליב דעם, וואָס די פיקא, וועלכע האָט געפלאַנצט דעם וואַלד, האָט דעם באָדען ענטאייגענט ביי 400 אַראַבער.

די דאָזיגע ערקלערונג פון אַראַבישען אַגיטאַטאָר איז דורך און דורך פאַלש. דער באָדען אין געגענד פון קיסריה איז געווען אַ רעגירונגס-באָדען פול מיט זומפען. די וואַנדערענדע אַראַבער האָבען זיך פון צייט צו צייט בעזעצט אויף דעם דאָזיגען באָדען. די פיקא, וועלכע האָט דעם באָדען איבערגענומען פון דער רעגירונג, האָט איהם אויסגעטרוקענט און פערפלאַנצט אויף איהם אַ וואַלד. די דאָזיגע אַרבייט האָט אָפּגעקאָסט פיל געלד און מיה.

אַ יודישע פירמע בעקומט אַ גרויסע בעשטעלונג פאַר דער אַרמעע.

וואַרשאַ, 26. (טעל.) די טעג איז אין 7-טען דעפּאַרטאַמענט פון קריגס-מיניסטעריום פאָרגעקומען אַ קאָנקורס אויף מיליטערישע בעשטעלונגען פון 200 טויזענד מעטער מונדיר-סחורות און 50 טויזענד מעטער מאַנטעל-סחורה.

צום קאָנקורס האָבען זיך געשטעלט פאַבריקאַנטען פון לאָדז, ביאַליסטאָק און ביעלסק. די בעסטע בעדינגונגען האָט פאָרגעלעגט די יודישע פירמע „נרושקע און וואָלף" פון ביעלסק און זי האָט טאַקי בעקומען די בעשטעלונגען.

אַ דאַנק די בעדינגונגען, אויף וועלכע די יודישע פירמע האָט זיך אונטערגענומען צו מאַכען די בעשטעלונגען, איז דעם קריגס-מיניסטעריום געבליבען איבעריג אַ מיליאָן זלאָטעס פון דער סומע, וואָס איז געווען בעשטימט אויף דער בעשטעלונג, פאַר דעם איבערגעבליבענעם מיליאָן זלאָטעס האָט דאָס מיניסטעריום בעשטעלט 60 טויזענד מעטער סחורות ביי אַ ביאַליסטאָקער פירמע.

דירעקטע טעלעגראַף־פערבינדונג צווישען ארץ־ישראל און אייראָפּא.

ירושלים. 25 (י.ט.א.) די פּאַלעסטינער טעלעגראַפען-אַגענטור טיילט מיט, אַז די ארץ-ישראל-רעגירונג וועט אייניכען פערלעגען אַ דירעקטען טעלעגראַף-קאַבעל צווישען ארץ-ישראל און אייראָפּא. דער קאַבעל וועט געלעגט ווערען פון חיפה אָדער פון יפו.

ביז-איצט האָט די טעלעגראַפישע פערבינדונג צווישען ארץ ישראל און אייראָפּאַ געמוזט געהען דורך עגיפּטען אָדער סיריען, דאָס האָט גורם געווען, וואָס די דעפּעשען האָבען זיך פערשפּעטיגט.

סענאַט־קאָמיסיע פאַר טייערע פּעסער לויט'ן פערלאַנג פון פינאַנץ־מיניסטעריום.

וואַרשא, 26. (טעלעפאָניש פון אונזער סיים-קאָרעספּאָנדענט) אויף דער פרייטאָג'דיגער זיצונג פון דער בודזשעט קאָמיסיע ביים סענאַט זענען פערענדיגט געוואָרען די אַרבייטען איבער'ן בודזשעט אויפ'ן יאָהר 1927—28. פון די וויכטיגסטע אויסבעסערונגען איז אָנגענומען געוואָרען צו העכערען די אויסגאַבען פון פוילישען דעלעגאַט ביי דער פעלקער-ליגע (סאָקאַל) אויף 100,000 זל.

ס'איז אָפּגעוואָרפען געוואָרען דער פאָרשלאַג וועגען אומקעהרען די קרעדיטען אויף דעם יורידישען ראַט און דער פאָרשלאַג פון סענ. רינגעל (יוד. קאָלאָ) וועגען פערקלענערן די פּאַס-אָפּצאָהלען. דער דאָזיגער זעהר וויכטיגער פאָרשלאַג איז, ווי מ'גיט איבער, נישט אָנגענומען געוואָרען צוליב דעם ענערגישען ווידערשטאַנד פון פינאַנץ מיניסטער.

דער רעפערענט פון אינערן-מיניסטעריום האָט פאָרגעלעגט צוריקצושטעלען די דורכ'ן סיים געשטראָכענע סומע פון 1100 זל. פון דיספּאָזיציאָנס-פאָנד פון אינערן-מיניסטער. דער פאָרשלאָג איז דורכגעפאַלען.

עס איז אָנגענומען געוואָרען דער פאָרשלאַג פון סענ. ראָטענשטרויך, אַז די פּראָצענטער פון פערלעגענע שטייערן זאָלען אויסגעגלייכט ווערען מיט די פּראָצענטער. וואָס ווערען גענומען דורך פּריוואַטע בענק (15 פּראָצ.)

אויך איז אָנגענומען געוואָרען די רעזאָלוציע פון סענ. ד"ר ברוידע, וועלכע פאָדערט אויף די רעגירונג צו געבען געהעריגע סובסידיעס די פאָלקס-שולען מיט העברעאישע אָדער יודישע אונטעררייכטס-שפּראַך, אויף וויפיל די דאָזיגע שולען ווערען ווי געהעריג בעזוכט און ענטשפּרעכען די פּעדאַגאָגישע פאָדערונגען.

קהלה־וואַהלען אין גאַליציען און אויף די קרעסען.

וואַרשאַ, 26 (טעלעפאָניש). אויף דער מיטוואָכדיגער זיצונג פון מיניסטערען-ראַט האָט געזאָלט צווישען אַנדערען בעטראַכט-ווערען די פראַגע וועגען פערברייטערען דעם פּילסודסקי-דעקרעט בנוגע צו קהלה-וואַהלען אויך איבער די ביאַליסטאָקער וואָיעוואָדסטווע אין גאַליציען.

צו דער דאָזיגער פראַגע איז מען אָבער נישט געקומען, ווייל מען האָט נישט געקאָנט ערלעדיגען די ווירטשאַפט-ליכע פראַגען, וואָס זענען געשטאַנען פריהער אויפ'ן טאָג-אָרדנונג.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט דערוויסען מיר זיך פון אַ זיכערער קוועלע, אַז אין די נאָהענסטע וואָכען, נישט שפּעטער ווי אין 6 וואָכען אַרום וועט ווערען אַרויסגעגעבען אַ דעקרעט וועגען דורכפיהרען די קהלה-וואַהלען אין מזרח-גאַליציען אויפ'ן סמך פון פּילסודסקי דעקרעט.

שטאָט-ראַט וואַהלען אין פּינסק.

פּינסק, 26 (דורכ'ן טעלעפאָן) דעם 27. מערץ קומען פאָר די וואַהלען צום היגען-שטאָט-ראַט. עס ווערען געמאַכט פיבערהאַפטע הכנות צו די וואַהלען. אַלס וואַהל קאָמיסאַר איז בעשטימט געוואָרען דער ריכטער רעאָוד. אין הויפּט-וואַהל-קאָמיטעט זענען אַריין 2 יודען און 4 קריסטען. די יודען זענען; דער ריכטער באַריאַן און ה' מענדעל טריי-בוש.

די בירגערליכע פּאַרטייען האַלטען אַפּ בעראַטונגען וועגען אַ בלאָק. די אָרטאָדאָקסען האָבען בדעה צו געהן בעזונדער מיט דער „אגודת נשים". די לינקע שאַפען אַ טעכנישען בלאָק, וועלכע נעהמט אַרום „פּ. פּ. ס." „בונד", ביידע „פּ. צ." און די אונאָפּהענגיגע פּויערים-פּאַרטיי.

ANUSOL
ZNAK TOWAROWY
PODRABIAĆ
GOEDECKE & Co
WYPRÓBOWANY I WYGODNY
SPROWADZAJĄCY ULGĘ W CIERPIENIACH
LECZNICZY
ŚRODEK PRZECIWKO
HEMOROIDOM
CZOPKI
ANUSOL
PRAWDZIWY TYLKO W PUDEŁKACH z PLOMBĄ
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH APTEKACH
I SKŁADACH APTECZNYCH.
JENERALNI PRZEDSTAWICIELE
NA RZECZPOSPOLITĄ POLSKĄ
DOM HANDLOWY
ED. KOCH i W. BORMANN
WARSZAWA
UL. BODUENA № 1.

KASA CHORYCH m. ŁODZI

צוליב דעם, וואָס עס ווידערהאָלען זיך די פאַלען פון נישט אָפּהיטען דורך די ה"ה אַרבייטסגעבער די פליכטען פון אויסמעלדען די פערזיכערטע פערזאָנען אויף דעם אופן און טערמין, וואָס איז פאָרגעזעהען אין אַרט. 15 פון אוסטאַוו פון 19-טען מאַי 1920, מאַכט די

קראַנקען־קאַסע פון דער שטאָט לאָדז

בעקאַנט, אַז די פערזיכערונג אויפ'ן פאַל פון אַ קראַנקהייט דויערט ביז דעם מעלדען דער קראַנקען-קאַסע וועגען אַרויסטרעטען פון דעם אַרבייטער, אָדער אָנגעשטעלטען פון דער אַרבייט. די מעלדונג מוז זיין אויסגעפיהרט אויף אַ פאָרשריפטליכע פאָרמולאַר, אויפ'ן גרונד פון אַרט. 51 פון אוסטאַוו פון 19 מאַי 1920 („דזיענניק אוסטאַוו" נומר 44 פּאָז. 272). **װערען די אָפּצאָהלונגען בערעכענט ביז דעם טאָג, װען די מיטטיילונג װעגען אַרויסטרעטען פון דער אַרבייט איז אויסגעפיהרט געוואָרען, אָהן אונטערשייד פון פאַקטישען אַרויסטרעטען פון דער אַרבייט.**

מיטטיילונגען וועגען אַרויסטרעטען פון דער אַרבייט ווערען אָנגענומען נאָר אין דער צענטראַלע פון דער קראַנקען-קאַסע, **גדאַנסקאַ 225** (עווידענץ-אָפּטיילונג) אין די אַמט-שעהן פון 8—3 נאָכמ.

די אַרויסגעגעבענע דורך דער קראַנקען-קאַסע בעשטעטיגונגען וועגען אָנגענומען מיטטיילונגען פון אַרויסטרעטען פון דער אַרבייט דאַרף בעהאַלטען ווערען אַלס צייכען פון ערפילען די פליכטען פון אויסמעלדונג.

Kasa Chorych m. Łodzi.

1015

בעפאָר איהר געהט קויפען, איבערצייגט אייך, אַז נאָר ביי אונז קענט איהר בעקומען צו די ביליגסטע קאָנקורענץ-פּרייזען!!

אַ בעט מיט וועגטלעך. וויס אָדער ברוין געמאָהלט 15 זל. אַ פעלד-בעט—14 זל. ספּאָרט-וואַגען—58 זל., ווי אויך די איבעראַל-בעוואוסטע פּאַטענטירטע **פעלד־בעטען „Palma-Patent"** פאַרוועלכע מיר גאַראַנטירען,

אויף לאַגער געפינט זיך שטענדיג אַ גרויסער אויסוואַהל ניקעל-בעטען, קינדער-בעטען, אַמעריקאַנקעס, קינדער-וועגעלעך שאַטקאָווע און געבעטע מאַטראַצען. ביליגסטע פּרייזען! רעעלע בעהאַנדלונג!

לאָדז, פּאָלנאָצנאַ 24, טעל. 31-85

זעמטליכע רעפּאַראַטורען ווערען אָנגענומען.

בעקאַנטמאַכונג.

די בעוואוסטע וואַרשאַווער פירמע א. נ. **J. KRZYPOW** האָט ערעפענט —:— אין —:—

לאָדז, 16 בענעדיקטאַ 16

אַ מעבעל־לאַגער

קויפט און פערקויפט אַלערליי מעבעל, דיוואַנעס, ניי-מאַשינען, ווי אויך גאַרדעראָבען, אַנטיקען און פעלצען. כ'קויף פּיאַנינאָס, און כ'צאָהל די העכסטע פּרייזען קומט און איבערצייגט אייך

689

עד מתי עצל תשכב?

װי לאַנג וועסטו וואַרטען מיט דיינע איצטיגע און פאַר'ן מלחמה'דיגע וועקסלען?

מתי תקום משנתך?

ווען וועסטו קומען אין ביוראָ

17 פּעטריקאָווער 17

2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, וואו מ'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי ביטעס לויט'ן אוסטאַווע, קלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעדט און פוילען, אַפּעלאַציעס, אָפּאָזיציעס, אָדוואָלאַניעס, רעקורסען, וועגען פּעסער און קאָמיסאַריאַט-רעשאַנדו, ביטעס וועגען דירה און אונזאַגר ראָזיעמטשי און אין אַלע פּאָליציי-בעציירקען, שותפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראָווינעס, קאַרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.

רעכטס-קאָנסולענט **י. מאַנעלאַ**, פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 52

שנעל, רעעל און ביליג!

Dr. med.

H. Lajchter

קאָנסטאַנטינער 9.

רוג זאַכאָדניאַ טעל. 49-66

צאָהן־כירורג

ספּעצ. פון כירורגישע קראַנקהייטען ווי: שטשענקעס, גומענס, דזשאַנסעס, צאָהן - פּלאָמבעס א.ז.וו. נעמט אָן פון 1—3 און פון 7—9 אָוו.; זונטאָג 10—12.

— ד"ר —

י. הערשפּינקעל

Zawadzka 15,

telefon 11-87

— — ספּעציאַליסט פאַר — —

קינדער - קראַנקהייטען.

נעמט אָן אינדערהיים פון 8—10 פריה און פון 3—5 נאָכמיטאָג און אין לעטשניצע „פּאָמאָץ".

1048

קאַוויאַרניע

„ZAKOPIANSKA"

117 Piotrkowska 117

גיט אויס: פריהשטיקען, **מיטאָגען** און אָוונט-ברויטען.

טעגליך וועטשערעך. די קיך געפינט זיך אונטער דער לייטונג פון בעוואוסטען קוך-מייסטער **A. Taszycki**

מעסיגע פּרייזען! :—: קאָנצערט

וועהרענד מיטאָג-צייט און אָווענדברויטען.

לונגען־קראַנקהייטען!

רעקאָמענדירט דורך די ה"ה דאָקטוירים

Balsam Thlocolan Age

ביי הוסטען, בראָנכיט, הוסט פערלייכטערט ביי פלעגמע, פערשטאַרקט דעם אָרגאַניזם און דעם וועלכטגעפיהל פון קראַנקען, פערגרעסערט די וואָג פון קערפּער

„Balsam Thlocolan Age" פערקויפען אַפּטייקען.

פערלאַנגט נור אין אָריגינעלער פּאַקונג פון דער אַפּטייק 1462

A. Gąsecki w Warszawie, ul. Leszno 41

פערקויפט נישט אייערע דיוואַנעס

44 מעבעל 44

פעלצען, ניי-מאַשינען סאַמאָווארען א. אז. וו. בעפאָר איהר איבערצייגט אייך נישט ביי די פירמע

44 Ch. ŁAZNIK 44

גדאַנסקאַ (דלוגאַ)

בעמערקונג: ביי מיר איז שטענדיג אויף לאַגער פערשידען

מעבעל, שיין! גוט! און ביליג!

ביליגער עלעקטרישער שטראָם מיט 65 פּראָצ.

קען יעדערער בעקומען, ווען עס ווערט איבערגעאַרבייט פון

אַ ליכטשניק אויף אַ גראַניטשניק

ווי אויך נייע אַנלאַגעס, איבעראַרבייטען פון אַלטע אויף נייע, פּראָטאָקאָלען פון דער עלעקטראָווניע—**אַלעס אויף ראַטעס!**

אָנפראַגעס אומזיסט פון 3 — 5 יעדען טאָג.

קומט און איבערצייגט אייך!

קאָנצעסיאָנירטע פירמע

Ch. Solnik i M. Torner

Cegielniana 63 (sklep frontowy)

אין הויז פון פּוילישען טעאַטער.

לאדז. 27. פעברואר. 1927

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 27. פעברואר. 1927

„עפאקא"

חענגען רעוויזיאניזם און ציוניזם.

א. נ. „די עוואלוציע פון ציוניזם" ברענגט די נאכסיגע „עפאקא". דער אפיציאזי פון דער רעגירונג אנ'אינטערעסאנטען לייט ארטיקעל, געווידמעט דער רעוויזיאניסטישער שטרעמונג אין ציוניזם.

די צייטונג שרייבט: „איצט נאך זעקס יאהר פון אזא ארבייט, לעבט איבער די יודישע קאלאניזאציע אין פאלעסטינא א שארפען קריזיס. גלייכצייטיג הערט מען ווענען דער ענטוויקלונג פון עפעס א נייער בעוועגונג אין דער ציוניסטישער פארטיי, אונטער דער לייטונג פון די ציוניסטען-רעוויזיאניסטען. די רעוויזיאניסטישע שטרעבונג, וועלכע איז ענטשטאנען אויפ'ן ציוניסטישען קאנגרעס אין יאהר 1925. האט דעם ציל, ווי דאס ערקלערט דער שעפער פון דער שטרעמונג, דער בעדייטענדסטער און פאפולערסטער פון אלע ציוניסטישע פיהרער, זשאבאטינסקי, „די קאנסאלידאציע פון פערצווייפלונג", ד. ה. די ארגאניזירונג פון אם די אלע אפאזיציאנעלע שטימונגען געגען די מענשען, וועלכע פיהרען אן מיט דער ציוניסטישער בעוועגונג און געגען די בעדינגונגען, אין וועלכע ס'האבען זיך געמוזען די פאלעסטינער יודען.

די פיינד פון זשאבאטינסקי'ן רופען אן די בעציהונג פון רעוויזיאניזם צום ציוניזם „בעיקאט פון דער ציוויליזאציע דורך ענטוישטע", בענוצענדיג די ווערטער, מיט וועלכע אויגוס כאראקטעריזירט דעם קאמוניזם.

זשאבאטינסקי שטעלט אלס הויפטפונקט פון זיין פראגראם דעם לאזונג פון ענדערען די רעגירונגס-פארם אין פאלעסטינא. די יודען האבען, לויט דער מיינונג פון זשאבאטינסקי'ן, אויסגעצייכנט אויסגעהאלטען דעם עקזאמען אויף קאלאניסטען. עס האט אויך גישט געפעהלט קיין געלד. אויך דאס לאנד האט זיך ארויסגעוויזען פאר נישט אזא פערשאלטענע וויסטע, ווי ס'האבען מאנכע גע'טענה'ט.

עס האט נאר געפעהלט איין זאך: מלוכה-איניציאטיוו. א קאלאניזאציע, בעזונדערס אין אזא מאסשטאב, קאנען נישט פיהרען קיין פריוואטע געזעלשאפטען. ענגלאנד, אויף וועלכער דער מאנדאטען-אקט לעגט ארויף די פליכט צו אונטערשטיצען די יודישע קאלאניזאציע, האט נישט פיל געטון אין דער הינזיכט. זי האט נישט בעוויזען זיך ארייגצומישען אין דער אונגעדולדעטער געוואלטזאמקייט, מיט וועלכער די יודען זענען צוגעטרעטען צו בויען זייער פאטערלאנד. זי איז געווען קאלט און געמעסיגט.

איבערגעבענדיג דעם געדאנקען-גאנג פון זשאבאטינסקי'ן און זיין שיטה, פיהרט אויס די „עפאקא": מיר האבען שוין געזאגט, אז די ציוניסטישע קאלאניזאציע אין פאלעסטינא איז א זעהר אינטערעסאנטע היסטארישע, סאציאלאגישע און עקאנאמישע ערשיינונג. דער מהות שפיגעלט זיך בולט אפ אין אט דער נייער שטרעמונג פון רעוויזיאניזם, וועלכער בעמיהט זיך צו ציהען די קאנסעקווענצען פון דער עבר'דיגער לעהרע, באמת, אין איהם קאן מען זעהן די שוואכקייט און די קראפט פון א קאלאניזאציאנס-בעוועגונג, נישט קיין מלוכה'שע, נאר א נאציאנאלע, די שווערינקייטען צוזאמענבינדען די 3 עלעמענטען פון דער מלוכה: בעפעלקערונג, טעריטאריע און מאכט. דארט, וואו מ'האט נישט אין רשות קיין איינע פון זיי און וואו מ'דארף ערהאבערען יעטוועדע בעזונדער.

„ס'איז שווער פאראויסצוזעהן, אין וואספער ריכטונג ס'וועט געהן די ענטוויקלונג פון די געשעהענישען אין פאלעסטינא און אין ענגלאנד. יעדענפאלס וועט זשאבאטינסקי'ן לייכטער זיין צו געווינען פאר זיך די יודישע געזעלשאפטליכע מיינונג, איידער די ענגלישע... צו הארמאניזירען די דאזיגע ביידע ריכטונגען פון זיין טעטיגקייט וועט אויף זיכער זיין די ערשטע זארג פון דער רעוויזיאניסטישער בעוועגונג.

די לאגע פון די יודען אין רומעניע.

בעריכט פון לוסיען וואלף.

לאנדאן. (י.ט.א.) דער דזשאינט פאריען-קאמיטע (פעראייניגטער יודישער קאמיטעט פאר אויסלענדישע ענינים ביים ועד הקהלות אין ענגלאנד) האט אויף דער לעצטער זיצונג בעהאנדעלט די לאגע פון די יודען אין רומעניען. אנ'אויספיהרליכען בעריכט ווענען דער לאגע האט געגעבען ה' לוסיען וואלף. לויט די לעצטע ידיעות האט ה' לוסיען וואלף פעסטגעשטעלט, אז דערוויל האבען אויפגעהערט די אנפאלען אויף יודען אין די גאסען, אויף דעם אוניווערזיטעט און אויף די באהנען. גלייכצייטיג אבער ווערט געפיהרט א לייזענשאפטליכע אנטיסעמיטישע אגיטאציע דורך די צאהלרייכע אנהענגער פון פראפ. קוזא. עס ווערען ארויסגעלאזט פאמפלעטען און אילוסטרירטע פאסטקארטען אין צעהנדליגער טויזענדער עקזעמפלארען, וואס העצען אויף אנ'אויסערגעוועהנליכען אופן געגען יודען. אין דער זעלבען צייט ווערט געפיהרט אין רומעניען א געוואלדיגע אנטי-יודישע קאמפאניע אין צוזאמענהאנג מיט דער פראטעסט-אקציע, וואס ווערט געפיהרט אין אויסלאנד געגען דעם רומענישען אנטיסעמיטיזם. די אפיציעלע רעגירונגס פרעסע דראהט אפען די יודען מיט א פאגראמען, אויב זיי וועלען נישט אפלייקענען די אויסלענדישע ידיעות ווענען רומעניען. פיל יודען זענען דורכ'ן שארפען דרוק פון דער רעגירונג טעראריזירט געווארען, און מיט דעם ערקלערט זיך די רעדע פון סענאטאר הרב נעמיראווער, וועלכער האט פראטעסטירט געגען דער איינגרענץ פון אויסלענדער אין די אינערליכע רומענישע ענינים. א בולטער בעווייז פון אויסערגעוועהנליכען דרוק, וואס ווערט אויסגעאיבט אויף די יודישע כלל-טוער איז דער לעצטער ארטיקעל, וואס האט פערעפענטליכט דער יודישער דעפוטאט פון טשערנאוויץ דר. עבנער. אין דעם ארטיקעל זאגט זיך דר. עבנער ארויס דערפאר, אז יודען זאלען מסכים זיין אויפ'ן „נומערוס קלויזוס, ווייל בעסער איז צו האבען א קליינע צאהל יודישע סטודענטען אויף די אוניווערסיטעטען איידער גאר נישט האבען.

דער „דזשאינט-פאריען-קאמיטעט" האט אינטערווענירט ביי דער רומענישער רעגירונג דורך דעם רומענישען געזאנדטען אין לאנדאן טיטוילעסקו, אבער אהן שום רעזולטאט. דער אליאנס איזראעליט אין פאריז האט אין פערשטענדיגונג מיט דזשאינט-פאריען-קאמיטעט און מיט'ן קאמיטעט פון די יודישע דעלעגאציעס זיך געווענדעט מיט א פעטיציע צום פעלקער-בונד, אנווייזענדיג, אז די רומענישע רעגירונג האט נישט ערפילט די התחייבות'ן וואס זענען גאראנטירט אין שלום-טראקטאט.

נאכ'ן בעריכט האט זיך ענטוויקעלט א לעבהאפטע דיסקוסיע. ה' לאזארוס האט פארגעלעגט צו שאפען אנ'אומפארטייאישע אויספארשונגס-קאמיסיע, וואס זאל אויספארשען די לאגע אויפ'ן ארט. קאלאנעל קאהען—וועלכער האט זיך נאך מיט 20 יאהר צוריק בעטייליגט אין א קאמיסיע, וואס האט אויסגעפארשט די לאגע פון די יודען אין רומעניען, האט פעסטגעשטעלט, אז אזא קאמיסיע וואלט שווער געווען געהעריג אבצושאצען די לאגע, ווייל אין איצטיגען מאמענט ליגט דער שווערפונקט נישט אין די כוליגאנישע אנפאלען אויף יודען נאר אין דער אונגאויפהערליכער, ווילדער אנטיסעמיטישער אגיטאציע. אין דער דאזיגער אגיטאציע שטעקט די גרעסטע געפאהר.

ה' לוסיען וואלף האט אין זיין שלוסווארט ערקלערט, אז דער פאריען-קאמיטעט וועט אויסנוצען אלע מעגליכע מיטלען, כדי צו בעסערען די לאגע פון די רומענישע יודען. דער „דזשאינט פאריען קאמיטעט" שטעהט אין א שטענדיגען קאנטאקט מיט'ן יודיש אמעריקאנישען קאנגרעס און מיט אנדערע יודישע ארגאניזאציעס, כדי אונטערצונעמען געמיינזאמע אקציעס. די געגנערישע שטעלונג פון דער עפענטליכער מיינונג פון דער גאנצער וועלט צו די געשעהענישען אין רומעניען האט שוין געהאט א גוטע ווירקונג אויף דער לאגע פון די יודען אין דאזיגען לאנד.

די וואהלען אין די יודישע סאוויעטען אויף אוקראינע

מאסקווע. (יט"א). לויט די ערשטע ידיעות וואס זענען דערהאלטען געווארען ווענען די וואהלען אין די ערשטע צעהן יודישע דארפישע סאוויעטען אויף אוקראינע האבען זיך אין די וואהלען בעטייליגט 62,02 פראצענט פון אלע וועהלער לגבי 58,8 פראצענט אין פאריגען יאהר. אין פערגלייך מיט דער אקטיוויטעט פון אנדערע נאציאנאליטעטען אויף אוקראינע איז די אקטיוויטעט פון די יודישע וועהלער כמעט מיט 10 פראצ. העכער.

צווישען די אויסגעקליבענע אין די יודישע סאוויעטען זענען פרויען בלויז 16 פראצענט. קאמוניסטען זענען היי-יאהר אויסגעקליבען געווארען 17 פראצ. געגען 12 פראצ. פאר'א יאהרען. קאמסאמאלצעס – איצט 15.6 פראצענט געגען 9,4 פראצ. פאריגעס יאהר. ארימע פויערים 39 פראצ. געגען 22 פראצ. פאריגעס יאהר.

דאס זענען בלויז ידיעות פון 10 סאוויעטען. דער אלגעמיינער רעזולטאט קאן פערשטעהט זיך ענדערן אביסעל דאס בילד אין איינער אדער דער צווייטער זייט.

LEKARZ-DENTYSTA

Gajst-Strauchowa

ul. Narutowicza 11, tel. 19-67

אין א משוגעים הויז! א בעזוך איז דעם שפיטאל פאר גייסטיג קראנקע אין ירושלים.

פון ראובן ברייני.

איך האב בעזוכט אין ירושלים דאס הויז פאר די גייסטיג-קראנקע (בית חולי-הרוח), אין דער בעגלייטונג פונ'ם יודישען געלערנטען דוד יעלין.

דאס איז דאס איינציגע הויז פאר יודישע גייסטיג-קראנקע (פון מת-נערירטע) אין גאנץ ארץ-ישראל.

צוליב מאנגעל אין פלאץ און מיטלען פון דעם אנשטאלט זענען געצוואונגען א געוויסע צאל פון יודישע גייסטיג-קראנקע אדער אנקומען צו א נישט-יודישען אנשטאלט, וואו מען קאן זיי נישט ריכטיג בעהאנדלען, אדער זיי שלעפען זיך ארום אין די גאסען אהן יעדען שוץ.

* * *

מיר זענען צוגעגאנגען צו א מיידעל, זי איז פון פראסקוראוו. א חלוצה. דריי יאהר אין לאנד, האט געארבייט אין א קבוצה. נאכדעם איז זי געווען א דינסט אין צוויי זעהר אינטעליגענטע הייזער אין תל-אביב. שוין א יאהר און א האלב געפינט זי זיך אין אט דעם קראנקען-הויז. איהר קראנקהייט איז „גרויסקייט-משוגעת". זי האט זיך איינגערעדט, אז נרעסער פון איהר גיט עס נישט אין בערהויפט. די משוגעת פון גרויסקייט.

דאס מיידעל איז זעהר רעדעוודיג, און רעדט מיט פיל אינטעליגענץ און איז שטארק בעלעזען. פון ערשטען געשפרעך מיט איהר איז שווער געווען צו דערקענען, אז זי האט א קראנקען גייסט. זי האט לאגיש און קלוג געענטפערט אויף אלע פראגען.

אבער פלוצלינג האט זי אפגעבראכען איהר געשפרעך מיט מיר און האט אנגעהויבען פיהרען פאר זיך א דיסקוסיע מיט לעניג'ען און טראצקי'ן, אזוי ווי זיי וואלטען דא געשטאנען פאר איהר. זי האט זיי אנגערופען אידיאטען, נאראנים און האט זיי געמאכט צו אש און בלאטע. נאכדעם האט זי געפיהרט א געשפרעך מיט סעלמא לאגערלעף *) און מאפיע קאוואלעווסקאיא, **) מיט זשארזש זאנד, ***) און אנדערע בעריהמטע פרויען, און האט זיי „בעוויזען", אז זי האט פיל מעהר טאלאנט, פיל מעהר גייסט, גאר זיי האבען דאס ביי איהר גערויבט, און די יודען ווילען נישט אנערקענען די גאניאליטעט פון זייערע אייגענע פרויען, ווי זי איז.

איך האב ביי איהר געפרעגט. אויב זי האט דורכגעמאכט די צייט פון די בעקאנטע פאגראמען און שחיטות אין פראסקוראוו.

„איך האב נאר געהערט ווענען דעם", איז געווען איהר ענטפער. „זייט איהר א פסיכא-אנאליטיקער, מוזט איהר דאך וויסען, אז איך האב ווענען וויכטיגערע זאכען נאכצודענקען, אלס ווענען די פראסקוראווער פאגראמען"...

„וואס זענען דאס פאר א וויכטיגע זאכען?"

„איך ארבייט אויס א פלאן ווי אויפצובויען א פרייע רעפובליק אין ארץ-ישראל, און איך זאל זיין די ערשטע פרעזידענטין פון דער יו. ישער רעפובליק. אין מיין מיניסטעריום וועל איך נישט צולאזען קיין איין מאן"...

זי האט פלוצלינג אפגעהאקט איהר געשפרעך, א קוק געטון אויף מיר מיט פעראכט און האט בייז אויסגעשריען:

„איהר האלט מיך אויך פאר א קראנקען גייסט! ווייניג האב איך אויסצושטעהן דא פון דעם דאקטאר און פון אלעמען, וואס האלטען מיך פאר משוגע! זיי זאגען, דאס איך לייד פון דער גרויסקייט-משוגעת, זיי פערגינען מיר נישט מיין שכל, מיין חכמה, מיין קענטניש – ווילט איהר מיר אויך דערקלערען פאר משוגע? איך בין קלאהרער און געזונטער פאר אייך אלעמען"...

* * *

מיר זענען צוגעגאנגען צו אנ'עלטערער פרוי, וואס איז געזעסען מיט אנדערע גייסטיג-קראנקע פרויען, וועלכע האבען צווישען זיך עפעס, פאר מיר אומפערשטענדליכס, געפלאפלט. דאס ליידען איז געווען אויסגעקריצט אויף איהר צוקניימשטען פנים.

זי האט זיך צו מיר געווענדעט און דערציילט, אז זי איז געבוירען אין גזרת ת"ח (דאס הייסט מיט 278 יאהר צוריק). האט געהאט 120 קינדער, איינער שענער און קליגער פונ'ם אנדערן, און דער רשע כמעלניצקי האט זיי אלעמען אריינגעווארפען אין טייך און זיי דערטרונקען – „איהר זעהט נישט ווי זייערע קערפערלעך שווימען דא ארום? כמעלניצקי האט מיין מאן די אויגען אויסגעשטאכען מיט א הייסען אייזען, איך האב אבער דעם רשע דערווארגען – איהר הערט ווי ער כארכעלט?"...

* * *

מיר זענען אריבערגעגאנגען איבער'ן הויף אין דעם הויז, וואו עס האלטען זיך אויף די גייסטיג-קראנקע מענער.

מיר זענען צוגעגאנגען צו א יונגען, פיל-רעדעוודיגען מענשען.

געבוירען אין ירושלים, איז 19 יאהר אלט, נישט פערהייראט, האט געלערנט אין דער ישיבה „עץ-חיים" אין ירושלים.

איך האב עפעס געפרעגט דעם בחור, און ער האט מיר אזא ענטפער געגעבען:

„איהר פרעגט מיך צי בין איך א בעווייבטער, צי האב איך שוין אמאל חתונה געהאט? יא, ניין, זי האט נישט געוואלט, איך האב אויך נישט געוואלט מיט איהר פערדרעהען זיך, קיינער האט נישט געוואלט... יא, איך בין פערהייראט, זי האט מיך אויסגענארט מיט אנ'אנדערן, ימח שמו; די מים המאררים דארף מען איהר געבען... איך בין א בחור, האב קיין ווייב נישט, איך דרעה זיך ארום, נישטא קיין ארבייט – זי וויל נישט, מילא, דארף מען נישט... לילית האט שוין מיר לאנג געזאגט, אז... נאר א מכה – ווער הערט לילית'ן?... דער רמב"ם איז אויך געווען א בחור, נישט געוואלט הייראטען... דער אלשיך הקדוש איז אויך געשטארבען א בחור, זיין ווייב האט איהם אויך פערראטען מיט א שוסטער... משה רבנו האט אויך געווארפען זיין פרוי, אנ'ענגוגה געלאזען, א מרשעת געווען... זי האט נישט געוואלט קיין ישיבה בחור"...

איינער פון די משוגעים, א יוד פון פערציג יאהר, א געוועזענער גרויסער למדן, וואס איז געשטאנען דערביי, האט זיך שטארק פערנאנדערגעלאכט.

„וואס לאכט איהר, רבי יוד?" האב איך געפרעגט.

„האט איהר דען נישט געהערט, וואס דער משוגענער זאגט אייך? משה רבנו איז געווען א ישיבה-בחור – כא-כא-כא... א ישיבה-בחור הרג'עט נישט קיין מצרי. א ישיבה-בחור בעגראבט נישט קיין ארבער... משה רבנו איז געווען א מין זשאבאטינסקי, ער האט נישט געלאזען שלאגען יודען"...

* * *

עס איז צו אונז צוגעגאנגען א מאן פון א יאהר 45. ער איז געווען א שד"ר, א משולח פון דעם אמעריקאנער כולל אין אמעריקא און אין קאנאדע. ער האט מיך דערקענט און אנגערופען מיט'ן נאמען. ער האט אויך דערקענט דוד יעלינ'ען. ער האט זיך, ווי א גאנץ קלארער, נאכגעפרעגט ביי מיר ווענען געוויסע פערזאנען אין ניו-יארק און מאנטרעאל. אויף מיין פראגע, וואס מיט איהם איז געשעהן, האט ער מיר פאלגענדעס דערצעהלט, האלב אין העברעאיש און האלב אין יודיש:

„הערט א מעשה... פאר אכט-יאהרען בין איך געווען אין אמעריקא פאר מיין כולל געלט צו שאפען... דאס איז געווען אין ירושלים, איך האב איינער אליין געשלאפען אין א צימער, האט מען מיך אויפגעוועקט, האב איך געלערנט און ווידער איינגעשלאפען... האט מען

(ענדע זעה 7-טע זייט).

*) איינע פון די גרעסטע סקאנדינאווישע שריפטשטעלערינס.

**) בעריהמטע מאטעמאטיק-געלעהרטע.

***) בעריהמטע פראנצ. שריפטשטעלערין.

נייער פאָלקסבלאַט
27. פעברואַר 1927.

דאָס לאָדזער לעבען

נייער פאָלקסבלאַט
27. פעברואַר 1927.

27
זונטאָג
כה
אדר א תרפ"ז

פעברואַר
זון-אויפגאַנג 6,34
זון-אונטערגאַנג 5 06
לענג פון טאָג 10,30

לאָקאַטאָרען-דעלעגאַציע קיין וואַרשאַ.

(–) נעכטען איז אַרויסגעפאָהרען קיין וואַרשאַ אַ דעלעגאַציע פון היגען פעראיין „לאָקאַטאָר". די דעלעגאַציע וועט פאַר דער צענטראַל-קאָמיסיע פון די לאָקאַטאָרען-פעראיינען פאָרשטעלען אַ גאַנצע רייהע פּאָסטולאַטען פון לאָדזער לאָקאַטאָרען-פעראיין, וואָס האָבען אַ שייכות מיט דעם אוסטאַוו פון לאָקאַטאָרען-שוץ.

די צענטראַלע קאָמיסיע פון די לאָקאַטאָרען-פעראיינען וועט די פּאָסטולאַטען דירעקט איבערגעבען דעם וויצע-מיניסטער באַרטעל.

זשעווסקי-לאָדזער סטאַראָסטאַ

(–) דער געוועזענער שטאָדט-פּרעזידענט ה' רזשעווסקי, וועלכער איז נאָך אַ לאַנגע קראַנקהייט ווידער געזונד געוואָרען, נעמט איבער זיין אַמט אַלס דירעקטאָר פון ציוויל-שטאַנד-אַמט.

ס'איז מעגליך, אַז ה' זשעווסקי, זאָל בעשטימט ווערען אַלס סטאַראָסטע פון לאָדזער קרייז.

בעטלעריי
ווערט פערווערט.

(מ) לויט דער איניציאַטיוו פון דער אָפּטיילונג פון געזעלשאַפטליכער שוץ ביים מאַגיסטראַט איז נעכטען אין רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ וועגען בעקעמפען בעטלעריי.

אין דער קאָנפערענץ, וועלכע איז פאָרגעקומען אונטער'ן פאָרזיץ פון רעגירונגס-קאָמיסאַר האָבען אַנטיילגענומען לאַווניק אַדאַמסקי, קאָמענדאַנט ניעדזשעלסקי און אויבערקאָמיסאַר איזידאָרטשיק.

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען אַרויסצוגעבען אַ פעראָרדנונג, לויט וועלכער ס'איז פערווערט צו בעטלען אין די גאַסען פון לאָדז.

אַ נייער באַנקראָט

(–) די האַנדעלס-אָפּטיילונג פון קרייז-געריכט האָט ערקלערט פאַר באַנקראָט דעם סוחר אברהם קירשבוים, קירשבוים וועלכער פיהרט זיין געשעפט פון 1925 יאָהר, האָט געהאַט אין לאָדז אַ ברייטען קרעדיט. לעצטענס האָט ער געלאָזט זיינע אויסגעשטעלטע וועקסלען פּראָטעסטירען.

ער האָט אָבער זיך געוואָלט ראַטעווען און ווייטער אויסגעשטעלט פרישע וועקסלען, אַזוי, אַז דאָס געריכט האָט איצט די מעגליכקייט איהם צו אַנערקענען פאַר אַ בייזוויליגען באַנקראָטניק, ה' קירשבוים איז טאַקי אַרעסטירט געוואָרען.

די באַנקראָטירטע סומע בעטרעפט עטליכע צעהנדליג טויזענד זלאָטעס.

אַלס ריכטער-קאָמיסאַר איז בעשטימט געוואָרען דער האַנדעלס-ריכטער לאַנגע. אַלס קוראַטאָר איבער דער באַנקראָט מאַסע-אַפּליקאַנט אַדוו. כּודי.

בעפאָלמעכטיגטער פון דער פירמע „BATIM"
Berlin, Spaudauer Brücke 2
Spółka imobilowa

איז געקומען נאָך לאָדז און ערטיילט אינפאָרמאַציעס אין אַנגעלעגענהייטען, וואָס זענען פערבונדען מיט הייזער-פערוואַלטונגען אין אויסלאַנד. פערמיטלער צו בעקומען היפּאָטעקען, ליקווידירט פעלליגע היפּאָטעק-חובות, ווי אויך

קויפט הייזער אין בערלין

ווי אויך נעמט איבער הייזער-אַדמיניסטראַציעס.

Łódź, GRAND-HOTEL
p. Elenberg, lub tel. 13-04.

1118

די נעכטיגע זיצונג פון שטאָט-ראַט.

אנגענומען דעם גילאָטינע-רעגולאַמין.- קראַנקע יודען וועלען קענען אהן בעגרענצונגען זיך היילען אין פּאָזנאַנסקי'ס שפּיטאָל.- צו די שטעטישע בוי-אַרבייטען זאָל מען אננעמען אַרבייטער אהן אונטערשיד פון נאַציאָנאַליטעט.

צו דער נעכטיגער אויסערגעוועהנליכער זיצונג פון לאָדזער שטאָט-ראַט האָבען די רעכטע מאָביליזירט כּמעט אַלע זייערע מיטגלידער, כּדי צו קענען אַדורכפיהרען דעם נייעם רעגולאַמין, וואָס איז געווענדעט געגען דער אָבסטרוקציע פון די פּועלי ציון און בונד. נאָך לאַנגע ערוואַרטונגען, האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז צו דער זיצונג זענען געקומען נ.ד., נ.פּ.ר. און כ. ד. וועלכע האָבען זיך שוין איבערגעבעטען צווישען זיך, און די יודישע בירגערליכע ראַטמענער די ציוניסטישע פראַקציע פון 4 פּערזאָן האָט זיך בעראָטען אין קאָרידאָר, ווייל זיי האָבען בעקענט זיין דעצידירענד, ס'האָט צום נויטיגען קוואָרום געפעהלט 3 פּערזאָן און אָהן זיי וואָלט קיין קוואָרום נישט געווען. צום סוף האָבען זיי זיך דעצידירט און ס'זענען אַריינגעקומען אין זיצונגס-זאַל די ראַטמענער דעפּ. ד"ר ראָזענבלאַט, אינזש. פּראַשקער, ה' ביאַלער און לאַווניק יאָעל, דער גילאָטינע רעגולאַמין האָט אַזוי אַרום געקענט אָנגענומען ווערען ביי אַ שאַרפען פּראָטעסט מצד די יודישע אַרבייטער פערטרעטער און די דייטשע און פּוילישע סאָציאַליסטען. איינער נאָך די אַנדערע זענען הונדערטער פאָרשלאָגען פון דער אָבסטרוקציע אָפּגעוואָרפען געוואָרען. ס'איז אָנגענומען געוואָרען די פאָרשלאָגען, אַז אַלע קראַנקע יודען, וואָס קוואַליפיצירען זיך אין אַ שפּיטאָל זאָלען לויט זייער פערלאַנג בעשטימט ווערען אין פּאָזנאַנסקי'ס שפּיטאָל אָהן בעגרענצונגען,

ראַטמאַן דעפּ. מינצבערג האָט אָפּגעגעבען אַן ערקלערונג, אַז ער האָט געשטימט פאַר'ן גילאָטינע-רעגולאַמין, ווייל ער בעטראַכט עס פאַר אַ מלוכה נויטווענדיגקייט.

ס'זענען אָפּגעוואָרפען געוואָרען די פאָרשלאָגען פון נ.פּ.ר. וועגען פערגרעסערען די פּאָזיציעס: אויף צו בויען אַ נייעם בנין פאַר'ן שטאָט-ראַט; אויף אַ דענקמאָל פאַר קאָשטשושקי און אויף צו בויען אַ באָד אַנשטאַלט אין באַלוט. דער אָפּצאָהל פאַר שחיטה אין די שטעטישע שחט-הייזער איז געהעכערט געוואָרען און ס'איז אָנגענומען געוואָרען דער פאָרשלאָג פון די יודישע אַרבייטער ראַטמענער, אַז צו די בוי-אַרבייטען זאָלען אָנגענומען ווערען אַרבייטער אָהן אונטערשיד פון נאַציאָנאַליטעט.

ראַטמאַן האָלענדערסקי פּרובירט צו קוועסטיאָנירען איינציגע מאָל דעם קוואָרום און דער פאָרזיצער ערקלערט אַ פּויזע אויף 15 מינוט בעטענדיג די ראַטמענער נישט אַוועקצוגעהן, ווייל היינט מוז נאָך אָנגענומען ווערען דער בודזשעט.

———

די מיסבּרויכען אין אדרעס-ביוראָ.
אַרעסטירט די כאַסירערין.

(–) די סקאַנדאַליעזע אַפערע פון דעם געוועזענעם לייטער פון אַדרעסען-ביוראָ שימקאָווסקי נעהמט אַרום וואָס ברייטערע קרייזען. די ערשטע אויספאָרשונג האָט דערוויזען, אַז די קאַסירערין מאַכודערסקאַ האָט אויך אַ גרויסען חלק אין דער אַפערע.

די קאַסירערין איז אַרעסטירט געוואָרען, נאָר מען האָט זי בעפרייט און געשטעלט אונטער פּאָליציי-אויפזיכט. בעת'ן אויסהערען די ווייטערדיגע עדות האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז מאַכודערסקאַ איז געווען גוט-בעקאַנט מיט אַלע שווינדלערייען פון שימקאָווסקי'ן און האָט צוזאַמען מיט איהם געבוכט פערשידענע פאַלשע פּאָזיציעס, אַראָפּלאָזענדיג אַזוי אַרום צו זיך אין טאַש אין פערלויף פון אַ פּאָר יאָהר גאַנץ היבשע סומען.

מאַכודערסקאַ איז דעריבער נעכטען אַרעסטירט געוואָרען.

פּראָצעס פון גלאָוונער וויצע-בירגער-מייסטער אין לאָדז.

(–) מיט אַ געוויסע צייט צוריק איז דער קאָמאַרניק ה' וואַלטער געקומען נאָך גלאָוונאָ, כּדי לויט אַ בעשלוס פון געריכט צו פערשיטען אַ קאַלך-גרוב, וואָס האָט געהערט צו אַ געוויסען דזשענטשאַרסקי. דער אייגענטימער פון גרוב האָט אָבער געשטעלט אַ ווידערשטאַנד און נישט געלאָזט דעם גרוב פערשיטען.

דער קאָמאַרניק האָט זיך געווענדעט צו פּאָליציי און ווען די אַרבייטער האָבען אָנגעהויבען פערשיטען דעם גרוב איז זיך צוזאַמענגעקומען דער איינגעשטימער מיט זיין פאַמיליע און געמאַכט אַ יעלה. ס'איז זיך צוזאַמענגעלאָפען אַ פּאָר הונדערט מענשען. דער וויצע-בירגערמייסטער פון גלאָוונאָ לייזער פּאַס האָט אויפגעפאָדערט דעם קאָמאַרניק, אַז ער זאָל אָפּשטעלען די אַרבייט און ווען די פּאָליציי האָט פּאַס'ן געצוואונגען צו פערלאָזען דעם פּלאַץ, האָט זיך לייזער געווענדעט צום פערזאַמעלטען המון, אַז ער זאָל נישט לאָזען פערשיטען דעם גרוב. דער אויפגעהעצטער המון ווי אויך די פאַמיליע דזשענטשאַרסקי האָט זיך געוואָרפען אויף די אַרבייטער און זיי אַרויסגעריסען די שיפלעס פון די הענד.

דער ענין איז בעטראַכט געוואָרען דורך דעם לאָדזער קרייז-געריכט. די בעשולדיגטע האָבען זיך נישט אַנערקענט פאַר שולדיג, נאָכ'ן אויסהערען די עדות האָט דאָס געריכט פערורטיילט לייזער פּאַס און יחיאל ברייטשטיין אויף 6 חדשים תּפיסה. די פאַמיליע דזשענטשאַרסקי און נאָך אייניגע בעשולדיגטע האָבען בעקומען דריי חדשים און דאָס אויספיהרען דעם אורטייל אָפּגעלייגט אויף דריי יאָהר.

פערוואַלטונג פון בזשעזשינער יודישע קהלה פאַר'ן געריכט.

(–) נעכטען איז אין היגען קרייז-געריכט פאָרגעקומען אַ פּראָצעס געגען דער פערוואַלטונג פון דער בזשעזשינער יודישער קהלה, פאַר נישט פיהרען אין אָרדנונג די קאַסע-ביכער און פאַר מאַכען אויסגאַבען, וועלכע זענען נישט פאָראויסגעזעהען געוואָרען אין ביודזשעט פּרעלימינאַר, אַפילו אין די פּראָטאָקאָל - ביכער פון די פערוואַלטונגס-זיצונגען איז אויך נישט געווען קיין בעשטימטע בעשלוסען וועגען די אויסגעגעבענע סומען.

די אָנגעקלאָגטע האָבען זיך פערטיידיגט, אַז די דאָזיגע אונפּינקטליכקייטען זענען אַ רעזולטאַט פון זייער שלעכט אָריענטירען זיך אין די ענינים פון דער גמינע פערוואַלטונג.

דאָס געריכט האָט נאָכ'ן אויספאָרשען אַ גאַנצע רייהע עדות, פער'משפט דעם פערוואַלטונגס מיטגליד חיים גאָטליב צו 100 זל. שטראָף און די איבריגע דריי מיטגלידער אויף 50 זל.

די אַרעסטירטע באַנדיטען-באַנדע
האָט אויך אויפגעבראָכען קאַסעס.

( ) די אַרעסטירטע באַנדיטען באַנדע, וואָס איז בעשטאַנען פון 16 פּערזאָן אונטער דער אָנפיהרונג פון אַ געוויסען מיקאָלאַי סקאָוראָנסקי, בעקאַנט אונטער'ן פּסעוודאָנים „מיעטעק" גיט איצט אויס סודות דער פּאָליציי. בעת דער אויספאָרשונג, האָט דער באַנדיט סטעפאַן מארינסקי, פּסעוודאָנים „אַגראַדניק" זיך מודה געווען אין נעהמען אַנטייל אין אויפברעכען אייניגע קאַסעס.

די אויספאָרשונג האָט אויך פעסטגעשטעלט, אַז די באַנדע איז געווען גוט אָרגאַניזירט און געהאַט אַן אייגענעם „שטאַב". איהר מלאכה איז אויך בעשטאַנען פון אויפברעכען קאַסעס.

בעת דער רעוויזיע איז געפונען געוואָרען אַ גאַנצע רייהע פּלאַנען פון הייזער, אין וועלכע ס'האָבען געדאַרפט אויסגעלערט ווערען די אייזערנע קאַסעס און בשעת הדחק אויך צו מאַכען בעוואָפענטע אָנפאַלען.

———

אונטער די רעדער פון טראַמוואַי

(–) פרייטאָג אין אָוונט איז פאַר נאָוואָמיעסקאַ 21 אַ 40 יאָהריגער מאַן וועלענדיג איבערלויפען דעם וועג אַרונטערגעפאַלען אונטער'ן טראַמוואַי.

הגם דער קאָנדוקטאָר האָט איינגעהאַלטען דעם טראַמוואַי, איז דער אומגליקליכער דאָך שטאַרק פערוואונדעט געוואָרען אין ברוסט און דעם שאַרבען.

די אַרויסגערופענע פּאָגאָטאָוויע האָט דעם פערוואונדעטען אָפּגעפיהרט אין אַ שווערען-צושטאַנד אין שפּיטאָל פון שוו. יוזעף.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-52
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער-שוועכע קראַנקהייטען 539
היילונג מיט קוואַרץ-לאַמפּען (האָר-אויספאַל)
נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָוונט

שטאַהלענע
פּלאָמבעס
צו פּלאָמבירען זעקלעך, זעק א.ז.וו. אין פערשידענע גרויסען און מיט יעדען פערלאַנגטען פירמע אויפשריפט.
„MULTUM"
Zakł. przem
KRAKÓW
Sołtyka 19.

פאַלש-געלד.

(–) „באַנק פּאָלסקי" טיילט מיט, אַז מיט אייניגע טעג צוריק איז פערהאַלטען געוואָרען אַ פאַלשער 20 זלאָטי-שיין, וועלכער האָט אויף זיך די דאַטע פון 15 יולי 1924.

דער פאַלשער 20-זלאָטי-שיין איז אויסגעפיהרט אויף פּאַפּיר מיט וואַסער צייכענס, ענליך צום פּאַפּיר, וואָס ווערט בענוצט צו אויטענטישע פּאַפּיר-געלדער. די פאַרב איז העלער פון די ריכטיגע 20-זלאָטי שיינען. די ליניען זענען טונקעלער, אויף דער סוף פון דער נאָז איז אַ ביסעל טונקעלער. די ליניען אויפ'ן רעכטען אָרים פון פּאָרטרעט זענען נישט סימעטריש אין פערגלייך צו דעם ריכטיגען געלד. די פּונקטען קומען אויס אויף דער ראַם נידריגער ווי עס דאַרף צו זיין. אויף דעם ריכטיגען געלד זעהען זיך די פּונקטען וועניג אָן און אויף די פאַלשע זענען די איינצעלהייטען זעהר דייטליך.

די אונטערשריפט איז אויך אַ ביסעל אַנדערש, בעזונדערס די k פון דער אונטערשריפט פון הויפּט-דירעקטאָר. די ליניע פון אונטערשריפט פון קאַסיר איז לענגער. דער נומער אויף די פאַלשע 20-זלאָטי-שיינען איז גרעסער אויף 2 צענטימעטער. דער שנאָבעל פון אָדלער און אויך די פליגעל פון דער צונג איז אַנדערש ווי אויף די אמת'ע 20 זלאָטי-שיינען.

הויז-ווירטען
ליידען נעבעך, צרות.

(מ) פאַר נישט-אויספיהרען די פעראָרדנונגען פון דער וואוינונגס-אינספּעקציע זענען דורכ'ן פרידענס-געריכט פער'משפט געוואָרען דער הויזווירט פון קילינסקי 15 צו 3 טעג אַרעסט אָדער 20 זלאָטעס שטראָף און אויספיהרען דעם רעמאָנט אויפ'ן חשבון פון דעם הויזווירט.

דער הויזווירט פון דרעוונאָווסקאַ 59 איז פער'משפט געוואָרען צו 10 זלאָטעס שטראָף אָדער 2 טעג אַרעסט.

זשורנאַליסטען-קלוב אין שטאָדט-ראַט.

נעכטען איז אין לאָקאַל פון שטאָדט-ראַט פאָרגעקומען אַן אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון דעם קלוב פון די בעריכטס-אָפּגעבער פון שטאָדט-ראַט, דער קלוב געפינט זיך אונטער'ן פּראָטעקטאָראַט פון פּרעזעס פון שטאָדט-ראַט.

ס'איז אויסגעוועהלט געוואָרען אַ פערוואַלטונג פון פאָלגענדע פּערזאָנען: גאַנגאָלעווסקי, סאָקאָלאָווסקי, ראַוויטש און דער פאָרשטעהער פון „נייעם פאָלקסבלאַט" י. ראָזענבערג.

צוזאַמענפאָהר פון אַרכיטעקטאָרען.

(–) דעם 19. און 20. מערץ קומט פאָר אין לאָדז א לאַנד-צוזאַמענפאָהר פון אַרכיטעקטען. דער צוזאַמענפאָהר וועט בעטראַכטען אַ גאַנצע רייהע פאַך-פראַגען און אויך בעזוכען די שטאָדטישע אינסטיטוציעס און אינדוסטריע-אונטערנעהמונגען.

דער היגער פעראיין פון אַרכיטעקטען גרייט צו ביי דער געלעגענהייט אַן אויסשטעלונג פון אַרכיטעקטור-אַרבייט פון דער לאָדזער וואָיעוואָדזטווע.

פערזענליכעס.

פרייטאָג איז פון אויסלאַנד צוריקגעקומען קיין לאָדז דער פאָרזיצער פון קהלה-ראַט ה' ש. בורזינער.

פערשידענעס.

(פּ) דער לאָדזער שול קוראַטאָריום האָט אַלס שטראָף בעזייטיגט פון זיין אַמט דעם דירעקטאָר פון דער פּריוואַטער פרויען-גימנאַזיע אין וועלון, ה' ראַוודאַנאָוויטש.

גראַנדיעזע לויה פון ראַדאָשיצער רבי זצ"ל

עלסטער זוהן פון נפטר, דער ראַדאָשיצער רב נישט געקומען צו דער לויה, פאַרטרעטענדיג פּאַטענאַריש קובר צו זיין פאָטער אין ראַדאָשיץ.— העכער 20,000 מענשען זיך בעטייליגט אין דער לויה.

די ידיעה וועגען דער פטירה פון ראַדאָשיצער רבי האָט זיך בליץ-שנעל פערשפּרייט איבער דער גאַנצער אומגעגענד. ווי נאָר ס'איז בעוואוסט געוואָרען, אַז די לויה וועט פאָרקומען אין לאָדז, זענען געקומען צופאָהרען מאַסען חסידים און אָנהענגער פונ'ם נפטר.

דאָנערשטאָג אין אָווענד איז פאָרגעקומען אַן'אסיפה אין „חסד של אמת", וואו ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָרען די אָרדנונג פון דער לויה. גלייך פון אין דערפריה האָבען זיך צום הויז אויף באַרוטאָוויטש גאַס 49, וואו דער נפטר איז געלעגען אָנגעהויבען ציהען טויזענדער מענשען, וועלכע האָבען פערנומען דעם הויף, די אַרומיגע גאַסען, דעם דאָמבראָווסקי-פּלאַץ און די ציגעלגאַס ביז קילינסקי, לויט'ן מאַרשרוט, וואָס איז אָנגעצייכענט געוואָרען פאַר דער לויה.

דערווייל זענען געמאַכט געוואָרען אַלע הכנות צו דער לויה.

די מקורבים פון נפטר האָבען פערלאַנגט פון דער קהלה-פערוואַלטונג, איבערצוגעבען אין זייער רשות אַ שטח פון 50 קוואַדראַט איילען אַרום דער קרקע, און אויף דעם שטח זאָל מען קענען קובר זיין נאָר מיט זייער איינשטימיגקייט. די קהלה האָט די פאָדערונג נאָכגעגעבען און די פריינד פון ראַדאָשיצער רבי האָבען בעצאָהלט פאַר דער קרקע 100 זל.

דער עלטערער זוהן פון נפטר, ר' ישראל יוסף, דער ראַדאָשיצער רב, איז געבליבען נישט צופרידען מיט דעם פסק פון בי"ד, אַז די קבורה זאָל פאָרקומען אין לאָדז, האָט געבעטען מחילה ביים נפטר און איז דאָנערשטאָג אַוועקגעפאָהרען קיין ראַדאָשיץ נישט וועלענדיג זיך בעטייליגען אין דער לויה.

פרייטאָג פריה האָט דער יונגערער זוהן פון רבי רב חיים אשר געשיקט נאָכ'ן ברודער אַן'אויטאָ קיין ראַדאָשיץ, אַז ער זאָל קומען צו דער לויה.

דערווייל האָט מען ווייטער געמאַכט אַלע פאָרבערייטונגען. צו דער לויה זענען בעקומען די רביים: אַלעקסאַנדערער, בשעזינער, גאַרבאַטשאָווער, זשאַרנאָווער, סאָמאָשאָווער, פּאַביאַניצער, פּעטריקאָווער, סטערצעווער, קאַמינסקער, אַ פאַרשטעהער פון וואַרשאַווער ראַבינאַט, דער גאַנצער לאָדזער ראַבינאַט, דער באַלוטער רב. די רבנים פון אָפּאַטשנאָ, בענדין, זגערזש, גײַשטאָט, קרימאָלאָוו, ראַדזיעיעוו און פיל אַנד. די טהרה האָבען דורכגעפיהרט הר' ישעי' יעקב אַלטער, אַ ברודערזוהן פון גערער רבי'ן, ר' שלמה סקאָצעלעס, ר' אָזשע לאָדזער, דער סאָמאָשאָווער רבי און איין מיטגליד פון „חסד של אמת", אלס עלטערע יודען, אַ חוץ דעם ערשטען. די זריקה האָבען געהאַט די סוכאָדגיאָווער און פאַביאַניצער רביים. די דאָזיגע בעשטימונגען האָט לויט'ן פסק פון הרב משה דאַמב געמאַכט ר' חיים אשר'ל. נאָך דער טהרה האָבען ר' חיים אשר'ל און דער סוכאָדגיאָווער רבי געהאַלטען קורצע הספדים, ווייל עס איז שוין געווען שבת.

אַרום 11 אַ זייגער האָט מען פעראָרדנעט, אַז מ'זאָל אַברייניגען די טרעפ אויף 10 מינוט פאַר'ן אַרויסטראָגען פונ'ם בר מנן און דאַן וועט מען אָנהויבען די לויה. דער עולם אין הויף און אויף דער גאַס אַרום האָט געהאַלטען אין איין וואַקסען. ס'האָט זיך פערזאַמעלט אַן'עולם מלוים איבער 20 טויזענד מאַן. די רייטער- און פוס פאָליציי האָט מיט גרויס אָנשטרענגונג איינגעהאַלטען די אָרדנונג, וועלכע איז אין אַלגעמיין, ביי אַזאַ גרויסען עולם, געווען אַ מוסטערהאַפטע.

דערווייל האָט מען אויסגערופען, אַז דער לאָדזער ראַבינאַט זאָל צוריק אַרויפקומען אין שטוב פונ'ם נפטר. עס האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז דער אויטאָ, וועלכען מ'האָט געשיקט קיין ראַדאָשיץ, איז בעקומען אָהן דעם ראַדאָשיצער רב. ער האָט צוגעשיקט אַ בריף, אין וועלכען ער פאָדערט, אַז די לויה זאָל אָבגעלייגט ווערען ביז זונטאָג און שבת צו נאַכט זאָל פאָרקומען אַ דין-תורה. דעם טלית און קיטעל פונ'ם נפטר האָט ער נישט געשיקט. מ'האָט דערצעהלט דערביי, אַז דער ראַדאָשיצער רב האָט געשוואוירען נישט צו רוהען ביז מ'וועט דעם נפטר נישט ברענגען קיין ראַדאָשיץ.

ווי מ'גיט אויך איבער, האָט די סוכאָדגיאָווער רבי'צען, דעם נפטר'ס טאָכטער, געשוואוירען ביים מת, אַז ווען מ'האָט מיט איהם פאַר'ן אַריבערפיהרען קיין לאָדז אויף קוראַציע, גערעדט וועגען דער מעגליכקייט פון אַן'אומגליק, האָט ער געענטפערט: כ'האָב אין לאָדז פיל, פיל גוטע פריינד.

דער לאָדזער ראַבינאַט האָט בעהאַנדעלט דעם בריף און איינגעפונען, אַז דער דאָנערשטאָגדיגער פסק בלייבט אין קראַפט און, אַזוי ווי די טהרה איז שוין דורכגעפיהרט, דאַרף די לויה באַלד פאָרקומען.

די חברה „נושאי המטה" האָבען געבראַכט די נייע מטה און מ'האָט אַרום 12 אַ זייגער אַרויסגעטראָגען דעם נפטר פון טרויער-הויז.

בעת די מיטה האָט זיך בעוויזען פון די טרעפ האָט זיך צווישען די מלוים אויפגעהויבען אַ געוואַלדיגע יללה. ס'האָבען געוויינט פרויען און מענער. נאָך דער מיטה זענען נאָכגעגאַנגען די רביים, רבנים און די קרובים פון נפטר. אַרום זוהן חיים אשר'ל, וועלכער איז נאָכגעגאַנגען נאָך דער מיטה איז געשאַפען געוואָרען אַ שפּאַלער.

די לויה איז געגאַנגען אין פולער אָרדנונג, לויט'ן אָנגעצייכענטען מאַרשרוט: פּלאַץ דאָמבראָווסקי, ציגעל-גאַס, קילינסקי, וואָלבאָרסקאַ, אַלטשטעטישע שול, מרדכי גבאי-גאַס, בזשעזשינער. אויפ'ן גאַנצען וועג האָט געהאַלטען אין איין וואַקסען די מאַסע מלוים, וואָס האָבען אָפּגעוואַרט דעם צוג און זענען צוגעקומען פון אַלע זייטען.

אויפ'ן בית עולם ביים קבר האָבען טויזענדער מלוים געשריבען קוויטלעך און געוואָרפען אין אָפענעם קבר. אַרום קבר, הגם ער איז געווען אויף אַן'אָפענעם פּלאַץ, צוליב אַ געדרענג פון די איבריגע איז געווען אַ געוואַלדיגע ענגשאַפט און בעת מ'האָט געטראָגען די מיטה האָט אַ גרופּע רייטער פּאָליציסטען געמוזט האַלטען די אָרדנונג.

ביים פערשיטען דעם קבר האָט מען יונגעלייט אָהן בערד נישט ערלויבט זיך מתעסק צו זיין. דאָ און דאָרט זענען געשטאַנען גרופּען מענשען, וואָס האָבען דערצעהלט וועגען די גוטע מדות פון נפטר, מ'האָט דערצעהלט וועגען דעם זהר בעשיידענעם אָרט לעבען, וואָס ער האָט געפיהרט, דאָרט האָט מען דערצעהלט וועגען נסים, וועגען די ברכות, וועלכע דער רבי פלעגט געבען. מ'גיט איבער אַ כאַראַקטעריסטישען מאָמענט פון נפטרס בעציהונג צו די בעזוכער, אַז ער פלעגט קיינעם נישט זאָגען „דו", נאָר שטענדיג „איהר".

אַ טויטע שטילקייט איז געוואָרען, בעת דער יונגערער זוהן פון נפטר האָט אָנגעהויבען זאָגען „קדיש". טראָץ דעם פיל טויזענד קעפּיגען עולם, איז געווען אַזאַ שטילקייט, אַז מ'האָט געהערט יעדעס וואָרט. און אַן'אימפּאָזאַנטער מאָמענט פון בעגייסטערונג איז געווען, ווען מ'האָט אויסגערופען, אַז רבי וועט זיין ר' חיים אשר'ל און דער עולם אַרום האָט אָנגעהויבען ווינשען „מזל טוב".

דער עולם איז נאָך לאַנג זיך נישט פונאַנדערגעגאַנגען און נאָר די פּילמאָליגע אויפפאָדערונגען מ'זאָל געהן אַ היים, ווייל ס'איז שוין צייט ליכט בענטשען האָט געצוואונגען דעם עולם פערלאָזען דער בית עולם.

פערזאַמלונג פון שניידער-מייסטער-כאַלופּניקעס.

(–) היינט אין אָווענד קומט פאָר אין לאָקאַל פון שניידער מייסטער-פעראיין (כאַלופּניקעס) אַל. 1-טען מאַי 2 אַ גרויסע פערזאַמלונג פון מאַגאַזין-שניידער-מייסטער. ס'וועלען בעהאַנדעלט ווערען אַ רייה זעהר וויכטיגע פראַגען ווי למשל וועגען בילינען טאַריף פאַר עלעקטריע פאַר די מיטגלידער פון שניידער-מייסטער-פעראיין, די בעציהונג פון פעראיין צו דער האַנדווערקער-באַנק פאַמאַרסקאַ 15 ווי אויך אַ רייה לויפענדע ענינים פון שטייערן. אויף דער פערזאַמלונג וועט אויך פאָרקומען אַ רעגיסטראַציע פון פערלעגענע שטייערן.

ויצוּנג פון צ.ק. פון פועלי אמוני ישראל.

היינט זונטאָג, קומט פאָר אין לאָדז די סעסיע פון צענטראַל-קאָמיטעט פון פועלי אמוני ישראל אין פּוילען, צוזאַמען מיט די דעזאָרטעס און ראַטמענער פון דער דערמאָנטער פּאַרטיי. ס'וועלען בעהאַנדעלט ווערען אַ רייה אַקטועלע פראַגען.

וול. זשאַבאָטינסקי אין „בר-כוכבא".

וול. זשאַבאָטינסקי, וועלכער וועט היינט ווײַלען אין לאָדז, וועט 8 אינאָווענד בעזוכען דעם טורן- און ספּאָרט פעראיין „בר-כוכבא". לכבוד דעם גאַסט וועט דאָרט איינגעאָרדענט ווערען אַ פּאַראַד און ער וועט בעגריסט ווערען דורך די פאָרשטעהער פון די היגע יוגענד-אָרגאַניזאַציעס.

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטעריע

5-טע כ"ל. 16-טער טאָג.

10,000 זל. נומער 6385.

3 000 – 9394.

2,000 – 34823 38016 67326.

1,000 – 10454 17593 24977 27119 36476 41065 42929 49256 51541 67503 69293 78324.

600 – 12953 18020 25850 34952 35888 42277 54348 67194 71593.

500 – 68 12027 14499 15826 16635 23297 24832 40718 41051 43525 52221 53204 64566 65583 69371 70179 70446 75448 77507.

די טאַבעלע פון די געווינסטען

און פון די קרנ'ס קאָן מען יעדען טאָג גאַנץ אומזיסט איבערקוקען אין דער אײַנציגער, גרעסטער, עלטסטער און גליקליכסטער קאָלעקטור.

E. LICHTENSZTEIN i S-ka

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 146

אָדער אין איהרע אָפּטיילונגען:

Bielańska 3

Królewska 43

Kr. Przedmieście 37

Nalewki 42

Filja w Łodzi:

PIOTRKOWSKA 72

w gmachu **Grand Hotelu**,

בעמ.: לאָסען צו דער ערשטער קלאַס פון דער 15. מלוכה-לאָטעריע קאָן מען שוין בעקומען. די געווינסטען זענען פערגרעסערט פון 12 מיליאָן ביז 16 מיליאָן זל. ס'איז אַ גרויסע נאָכפראַגע. ס'זעהט זיך פאַר אַ מאַנגעל אין לאָסען. מיר ראַטען זיך מקדים צו זיין מיט'ן קויפען די לאָסען. ס'איז די העכסטע צייט.

דאָס גרויסע געווינס 200,000 זל. אויפ'ן נ. 57,918 איז געפאַלען אין אונזער קאָלעקטור.

די פירמע עקזיסטירט פון יאָהר 1825. קאָנטאָ פ. ק. אָ. 9374.

זגערזש.

היינט ווערט געעפענט די לעטשניצע פון דער קראַנקען-קאַסע

היינט קומט פאָר די פייערליכע ערעפענונג פון דער ניי-אויסגעבויטער „לעטשניצע" פון דער קראַנקען-קאַסע אין זגערזש.

די ניי-אויסגעבויטע 3 שטאָקיגע געביידע פון דער קראַנקען-קאַסע, געפינט זיך אויף דער גאַס. דאָמבראָווסקי-גאַס.

אין פּאַרטער געפינט זיך די אַפּטייק צוגלייך מיט אַ היגיעניש-עסטעטיש איינגעאָרדענטען וואַרטע-זאַל. אויפ'ן ערשטען שטאָק געפינען זיך די קאַבינעטען פון אינערליכע, כירורגישע און גינעקאָלאָגישע קראַנקהייטען, אויפ'ן צווייטען שטאָק — די דענטיסטישע און פעלדשערשע און קוואַרק · לאַמפּען-אָפּטיילונג, אומעטום זענען פאַרהאַן גרויסע וואַרטע-זאַלען, וועלכע זענען דירעקט פערבונדען מיט די דאָקטוירים-קאַבינעטען, אויסער דעם אַ בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר מוטערס מיט קראַנקע קינדער. וואו ס'געפינען זיך פערשידענע איביקאַציעס פאַר די „קליינינקע" אויפ'ן דריטען שטאָק, געפינען זיך די קאַבינעטען פאַר וועגערישע קראַנקהייטען, מיט בעזונדערע וואַרטע-זאַלען פאַר פרויען און מענער.

פערזיכערטע אין דער זגערזשער קר. קאַסע איז פאַרהאַן 5 712 פאַמיליען מיטגלידער פון די פערזיכערטע 6,568, צוזאַמען האָבען רעכט זיך צו היילען 12,280 פערזאָן.

אין יאַנואַר האָבען די דאָקטוירים ערטיילט 9,697 הילף ראַטען, אַהיים צו קראַנק-ליגענדע איז געווען 1,038 וויזיטען. דענטיסטען האָבען אָנגענומען 1,019 פּאַציענטען.

די צווייטע איינציגע אַמבולאַטאָריע וועט בקרוב געעפענט אין אַלעקסאַנדער.

ווי אזוי א בידגאָשטשער סוחר

האָט אַפּגענומען בײַ אַ לאָדזער סוחר אַ פאַרמלחמה'דיגען חוב.

(טר) פאַר דער מלחמה איז דער סוחר אַרטור קינדסמאַן פון בידגאָשטש געשטאַנען אין האַנדעלס-בעציהונגען מיט דער לאָדזער טעקסטיל-פירמע מאַריק געבאַוער פון אַנראַדאָווע גאַס, וועלכער איז געבליבען שולדיג דעם בידגאָשטשער סוחר 6,000 רובל. קינדסמאַן האָט בשעתו דערהאַלטען פון דעם לאָדזער מאַנופאַקטוריסט וועקסלען אויף 5,000 רובל, וועלכע זענען געבליבען ביי קינדסמאַנען אין פאַרטעפעל עד היום. די גאַנצע געשיכטע איז דערווייל פערגעסען געוואָרען.

מיט עטליכע טעג צוריק איז געקומען קיין לאָדז אַ בידגאָשטשער סוחר מיט דעם קלינגענדען נאָמען הוגאָ באַלדען און געוואָלט מאַכען אַ האַנדעלס-טראַנזאַקציע אין געבאַוערס געשעפט אָבער נאָר אויף 10 פּראָצ. מזומן.

ה' געבאַוער האָט זיך נאָכגעפרעגט וועגען באַלדינ'ס קרעדיט-פעהיגקייט און ער האָט בעקומען די בעסטע אינפאָרמאַציעס, געמליך: באַלדען איז זעהר אַ רייכער מענש, האָט אַ אייגען הויז אין בידגאָשטש. די טראַנזאַקציע איז געמאַכט געוואָרען. ה' געבאַוער האָט בעקומען וועקסלען אויף 15,000 זל.

דעם אייגענעם טאָג נאָכמיטאָג איז אין לאָגער פון ה' געבאַוער געקומען אַנ'עלעגאַנט געקליידעטע פערזאָן, וועלכע האָט זיך פאָרגעשטעלט אַלס אַלפרעד באַלדען און ערקלערט, אַז מיט איינינע טעג צוריק איז עגטלאָפען זיין גייסטיג קראַנקער זוהן און איצט האָט ער געבראַכט ציפיהרען פון לאָדז סחורה, וועלכע ער זאָל האָבען בעקומען פון ה' געבאַוער אויף וועקסלען.

ה' געבאַוער איז אַוועק צום פאָטער פון משוגענעם זוהן און בעקלאָגט זיך, אַז דאָס נישט אויספיהרען די טראַנזאַקציע וועט איהם איינגענצען רואינירען, ער איז דעריבער גרייט איינצוגעהן אויף די ווייטסטע הנחות, כדי די וועקסלען זאָלען רעאַליזירט ווערען. דער „ווייכהערציגער" באַלדווין איז געוואָרען שטאַרק גערירט פון דער ערקלערונג און מסכים געווען באַלד צו משלמ'ן 3,000 זל. און די איבריגע סומע וועט ער אין וועקסלען צושיקען פון בידגאָשטש.

בלית-ברירה האָט ה' געבאַוער מסכים געווען אויף דעם פּראָיעקט, בעקומען 3,000 זל. און צוריקגעגעבען די וועקסלען מיט דעם משוגענעם אונטערשריפט.

מיט אַ פּאָר טעג שפּעטער האָט ה' געבאַוער זיך געווענדעט מיט אַ בריף צום מיושב'דיגען ה' באַלדין, אַז ער זאָל איהם אַרויסשיקען די ריכטיגע וועקסלען. צו זיין גרויס שטוינען האָט ער בעקומען אַ תשובה, אַז דער ה' באַלדין האָט קיין טראַנזאַקציעס נישט געמאַכט און ער איז אַפילו אין לאָדז נישט געווען.

אַ פערצווייפעלטער איז געבאַוער אָפּגעפאָהרען קיין בידגאָשטש אויפ'ן אַדרעס פון באַלדין און ער האָט טאַקע דאָרט געפינען אַ רייכע פירמע באַלדין, אָבער מיט אַנ'אַנדער פּנים, גאָרנישט ענהליך צו דעם פאָטער פון משוגענעם זוהן, וועלכער איז געווען ביי איהם אין לאָדז. נאָך אַ לענגערען שמועס האָט זיך דער אָפּגענאַרטער לאָדזער סוחר דערוואוסט, אַז אַלע אינפאָרמאַציעס, וועלכע ער האָט בעקומען אין לאָדז שטימען מיט'ן אמת, אָבער באַלדין איז דאָך נישט רער איינגענער.

ה' געבאַוער האָט זיך שוין געוואָלט ווענדען אין פּאָליציי, פּלוצלינג האָט ער אָבער דערהאַלטען אַ בריף פון אַרטור קינדסמאַן, אַז דאָס גאַנצע שטיקעל אַרבייט האָט ער אונטערגעפיהרט.

דייטש טעאַטער. דירעקציע: זעמאַך.

היינט, 3 30 נאָכמ. צום לעצטען מאָל צו בילינע פּרייזן „פריהלינגס-ליבע"

8.30 אָווענד צום לעצטען מאָל:

„קינסטלער-ליבע"

אָפּערעטע אין 3 אַקטען, מוזיק פון הייזלער.

מיר ווילען ארץ-ישראל

ווייל מיר מוזען האבען אנ'ארט, ווי זיך צו בעזעצען.

וול. זשאבאטינסקי'ס דאנערשטאג'דיגער רעפעראט אין פילהארמאניע.

סוף *).

נאך דער פויזע רעדט זשאבאטינסקי שוין מעהר פראפאגאנדע מעסיג און ער זאגט:

איך בין נישט פאנאטיש. מ'בעשולדיגט אונז, אז מיר אפערירען צופיל מיט לאגיק. אבער, אזוי געהט שטענדיג צו א קאלאניזאציע, ס'מוז ווערען לאגיק. איך פערשטעה זיי: אין זיי הערט זיך דער אלט-בעקאנטער געטא-אקצענט. ס'איז א גרויסער נס, וואס מיר האלטען אויס. אנדערע פעלקער קומט עס אן א סך שווערער. מ'טאר נישט פערגעסען, אז מיר האבען געשאפען די קאלאניזאציע אויף געקויפטע ערד. מיר מוזען דעריבער אליין היטען אונזער ערד און שיצען זי.

געוויסע האנדלונגען פון יענעם צד דערמאנען דעם פאשיזם.

דער פאשיזם

בעשטעהט דאך נישט נאר אין שלאגען מענשען אין די גאסען, נאר דערהויפט — אין פערגעטערן איין פערזאן, וועלכער פיהרט אלץ אן אליין. אין דער ציוניסטישער בעוועגונג האט זיך אט דאס לעצטענס אריינגעגנב'עט. מ'טאר נישט האלטען, אז דאס, וואס עס זאגען די פערשידענע „חכמים" איז גוט און וואס מיר זאגען איז נישט גוט. א בעווייז: אויפ'ן לעצטען קאנגרעס האבען א סך אין די קולוארען מיט מיר איינגעשטימט און מסכים-געווען, נאר ביי דער אפשטימונג האבען זיי געשטימט מיט די „קפה". פארוואס זאלען מיר זוכען ביישפילען אי איטאליען.

געוויסע ציוניסטישע פיהרער האלטען ווי יענער קאליף, וועלכער האט פערברענט די אלעקסאנדריער ביבליאטעק, אין א פראגע, פארוואס ער טוט דאס, האט ער געענטפערט: „אויב אין די ביכער שטעהט דאס זעלבע וואס אין קאראן, טא דארף מען זיי נישט; אויב ס'שטעהט נישט דאס זעלבע — טאר מען זיי נישט האבען.

מיר אבער מוזען האבען מענשען גראדע, דענקענדע. די ראליע פון שתדלנים דערנידריגט אונז. זייערע טעגער זענען אונז שוין גוט-בעקאנט. און שוין האט מען ווידער געצוימען בויגען דעם קאפ פאר זיין מאיעסטעט — דעם גביר, וועלכער זאל דעצידירען אין אונזערע פראגען מיט זיין טייסטער. ס'איז שווער צו רעדען וועגען דעם. די לעצטע יאהרען האבען מיר איבערגעלעבט אנ'עפאכע פון ברוגען-פערגיפטונג. ווען איך בין געווען מיטגליד פון דירעקטאריום פון קרן-היסוד האב איך פארגעשלאגען, אז ס'זאלען זיין 50 פראצענט ציוניסטען און 50 — נישט-ציוניסטען. האט מען אבער געפונען א

„יודישע אגענץ",

וועלכע זאל זיין אין איהר מעהרהייט נישט-ציוניסטיש און אזוי-ארום אוועקגענומען דאס ווארט ביים קאנגרעס. דער פראסטער יוד פערשטעהט שוין דאס און זאגט: יא זיין גיבען, געלד. אבער מ'וועט דאך די גבירים אסימילאטארען אריינלאזען אין אונזער קדשי-קדשים, זיי וועלען דאך בעקומען די דעה.

שוין אחד-העם, דער ערשטער רעוויזיאניסט, האט געזאגט: מ'מוז ארויסנעהמען דאס הארץ פון דער נשמה און שלייפען, און שלייפען. מיר קענען שלייפען אונזערע הערצער, ווען מ'דארף, אבער נישט זיי די גבירים. צו אונז האבען געזונגען די דיכטער, ביאליק און טשערניכאווסקי, אבער נישט צו זיי. דער ציוניזם איז אונזערער. אבער נישט קיינעמס! אבער אזוי געהן בויען ציון מיט די הענר פון געטא, קען מען אויך נישט. ט'ווארפט אונז פאר, אז מיר ברעכען די טראדיציע. ניין. מיר זאגען די אמת'ע טראדיציאניסטען. צוגלייך מיט אחד-העמ'ען זאגען מיר: „לא זו הדרך"! מיר זעצען איצט פאר די הייליגע ביפיע-ארבייט פונ'ם אחד-העם-רעוויזיאניזם. —

זשאבאטינסקי ענדיגט: מיר זענען איצט ער"ב דעם קאנגרעס, וועלכער וועט האבען א וועלט היסטארישע בעדייטונג. טא וויל איך און בעט די, וואס געהען נעגען אונז, זאלען זיין גענען. אבער די, וואס זענען מיט אונז, זאלען נישט בלייבען פאסיוו. אויב איינער איז איבערצייגט אין דער שטימונג, זאל אויך קומען זיין צושטימונג!

* זעה פרייטאג-נומער „נייער פאלקסבלאט".

טעאטער „סקאלא", ציגעל-גאס 18.

גאסטראלען פון בעריהמטען ארטיסט

יוליוס אדלער

צוזאמען מיט זיין אויסגעצייכנטען אנסאמבל. פרויען: הדסה, האליטש, רעגינא, סאלאמאן, פאדערמאן, שייעוויטש. מענער: האמבורגער, לאוי, קורץ, קאן, קראנק, שטאקפעדער, ראטשייז און אנדערע.

מארגן, מאנטאג, דעם 28. פעברואר, 8.30 אין אווענד — גרויסע

פאפולערע פארשטעלונג

צו ביליגע פרייזען אויפ'ן אלגעמיינעם פערלאנג די בעוואוסטע מעלאדראמע פון ערנסט טאללער

„הינקעמאן"

הויפט-ראל „הינקעמאן" — יוליוס אדלער.

בילעטען אין קאסע פון טעאטער „סקאלא". אימפרעס.: א. שטאקפעדער.

Dr PRYBULSKI

צוריקגעקעהרט.

זאמענהאף 1, טעלעפאן 25-38

הויט- און האר - הויט - קראנקהייטען, מענער-שוואכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל), רענטגען-שטראהלען.

נעמט אן פון 9—1 און פון 4—8 אווענד, דאמען: פון 4—5 נאכם.

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" אנטווארטען אויף יורידישע אנפראגען. וואס ווערען צוגעשיקט נאר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן.

יורידישע אפטיילונג פון „נייעם פאלקסבלאט"

בײם דערלאנגען אנ'אנפראגע אויף א יורידישע עצה דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן מיט דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט אריינגעגעבען. אויף אנפראגען אהן קופאן וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 27. פעברואר 1927.

4096 קלעמפנער:

אויב איהר זענט געמאלדען געווארען שוין אלט זיבענדיג 7 יאהר, קאן מען אייך שאצען.

4097 י. ר. ברז-קא.

אליין טארט איהר די משכנות נישט פערקויפען איהר דארפט זיך וועגען דעם ווענדען אין געריכט.

4098 א לעזער פון יוליוש גאס:

עס איז אפהענגיג דערפון, אין וועלכען חודש אייער זוהן איז אוועקגעפאהרען און פארוואס ער איז אנערקענט פאר נישט דינסטפעהיג.

4099 ק. פון גראנסקא.

אויב די מוטער איז געווען געפעלשט, וועט איהר א חוץ די שטראף פערמשפט ווערען צו בעצאהלען די קאסטען פאר דער געמאכטער אנאליזע.

5000 פרושעצקי:

איהר מוזט תיכף רעיענטאל אויפפאדערן דעם סוחר, אז ער זאל אין משך פון 24 שעה צוריקנעמען די נישט טויגבארע קאווע און אויך צוריקגעבען די וועקסלען, וועט די רעיענטאלע ווענדונג נישט האבען קיין ווירקונג, מוזט איהר דעם זעלבען פערקלאגען אין געריכט, אז ער זאל אייך צוריקגעבען דעם וועקסעל איהר קאנט אויך פאדערן אנ'ענטשעדיגונג עווענטועל לאנגער געלד.

5001 פיינער:

אייער זוהן, הגם ער איז ערשט אלט 18 יאהר קאן פיהרען א געשעפט אויף זיין אייגענעם נאמען און נעמען אויף זיך פליכטונגען אבער נאר אין דעם פ"ל, ווען ער איז פון אייך בעמאכטיגט געווארען. די בעמאכטיגונג מוז א חוץ דעם רעגיסטרירט און פערעפענטליכט ווערען אין האנדעלס-געריכט.

5002 א לעזער פון זאווישא.

5003 פאנסקי.

אזוי לאנג ווי מען האט נישט בעקומען צוגעשיקט א מיליטעריש ביכעל, אז ער איז פערדעכענט געווארען אין רעזערווע, האט מען נישט קיין זיכערקייט, אז מען וועט נישט ווערען אריינגעצויגען אין אקטיווען דינסט, אז א טייל פאבאראוצעס פון 1905 וועלען פערבלייבען אויסערן קאנטיגענט, וועגען דעם איז נישט פארהאן קיין שום צווייפעל. געוועהנליך ווערט דער קאנטיגענט רעקרוטען אריינגעצויגען אין אקטיווען דינסט אין 2 מאל. דער, וואס איז נישט אריינגעצויגען געווארען צום 2 מאל, האט שוין געוויסע שאנסען צו פערבלייבען איבערן קאמפלעט. ווען איהר וועט קאנען געוואהר ווערען, צו איהר זענט אויך פערבלייבען אויסערן קאמפלעט, ווייסען מיר נישט.

5004 ס. מ. פון וואסכאדניא:

הגם לויט'ן פונקט 1 ארט. 5 פון אוסטאוו פון 11 אפריל 1924 איז דער הויז-ווירט מחויב צו בעווייזען וויפיל די פערדינגענע דירה איז געגאנגען אין יוני 1914, פונדעסטוועגען אזוי ווי איהר האט אבער אין משך פון דער גאנצער צייט געצאלט דירה-געלד לויט דער סומע גרונד דירה-געלד, וואס דער הויז-ווירט פערלאנגט און איהר קאנט זיך אויך נישט פעררופען אויפ'ן עדות-זאגען פון לאקאטאר, וואס האט געוואוינט פאר דער מלחמה אין זעלבען לאקאל, ראטען מיר אייך אליין זיך צו ווענדען אין אורוש. ראזיעמטשי מיט א בקשה מכח פעסטשטעלען דאס גרונד דירה-געלד. דערווייל דארפט איהר אומבעדינגט רעגולער צושיקען דאס דירה-געלד כאטש אין דער הויך, וויפיל איהר רעכענט אליין, בכדי אויסצומיידען מיספערשטענדנישען, בעמערקט אויפ'ן פאסט-פרזשעקאז, אז איהר בעטראכט די צוגעשיקטע סומע פאר א קאנטא.

די, וועלכע אזוי האט פערראטען.

לויט די זכרונות פון באריס סאווינקאוו.

(20

ווען דער גרויס-פירשט וועט פאהרען אין טעאטער, האבען מיר נישט געוואוסט, און עס איז ביי אונז דעריבער בעשלאסען געווארען, אז מיר זאלען אויף איהם ווארטען ביים אנפאנג פון דער פארשטעלונג, דאס הייסט, ארום אכט א זייגער אויף דער נאכט.

ארום זיבען א זייגער בין איך צוגעפאהרען צום האטעל „גלאוויאנסקי באזאר" און דארטען האט שוין אין דרויסען געווארט אויף מיר דארא ברילאנט מיט די צוויי באמבעס אין די הענד.

די באמבעס זענען געווען איינגעוויקעלט אין א פאפיילבעל. האבען מיר זיך פערקירעוועט אין א זייטיגער גאס, און דארטען האבען מיר זיי אריינגעלייגט צו מיר אין פארטפעל.

אויף דער גרויס-טשערקאסער גאס האט שוין מאטיעינקא געווארט אויף אונז מיט זיין פערד און שליטען. איך האב זיך אריינגעזעצט ווי א פריץ אין שליטען און מיר זענען אוועק ווייטער. אויף דער אילינקער גאס האט שוין אויף אונז געווארט קאליאעוו. איך האב איהם געגעבען די באמבע און באלד אוועק ווייטער צו קוליקאווסקי'ן, וועלכער האט שוין געווארט אויף אונז אויף דער ווארווארקער גאס.

האלב אכט זענען שוין די באמבעס געווען צוטיילט, און אכט א זייגער האט זיך קאליאעוו אוועקגעשטעלט אויפ'ן וואסקרעסענסקי סקווער, ביי דער געביידע פון דער שטאדטישער דומע, און קוליקאווסקי האט זיך אוועקגעשטעלט לעבען אלעקסאנדראווסקען גארטען.

מיר האבען אויסגערעכענט אזוי, אז אויף וואס פאר א וועג דער גרויס-פירשט זאל נישט פאהרען אין טעאטער, זאל ער זיך טרעפען מיט איינעם פון אונזערע באמבען-ווארפער — מיט קאליאעוו'ן, אדער מיט קוליקאווסקי'ן.

ביידע, אי קאליאעוו, אי קוליקאווסקי, זענען געווען אנגעטאן ווי פשוט'ע רוסישע פויערים, מיט פעלצלעך, גרויסע שטיוועל און היטלען מיט גלאנציגע דאשיקעס. די באמבעס האבען זיי געהאלטען איינגעוויקעלט אין ציצענע פאטשיילקעס.

אלעס פערזארגט און צוגעגרייט, איז דארא ברילאנט אוועק צוריק צו זיך אין האטעל. איידער זי איז אוועק, האבען מיר אפגערעדט, אז אויב דער אנפאל וועט זיך נישט איינגעבען, זאלען מיר זיך טרעפען צוועלף א זייגער ביינאכט, נאך דער פארשטעלונג אין טעאטער. מאטיעינקא האט אוועקגעפיהרט זיין פערד און שליטען אין שטאהל, און איך האב זיך געלאזט שפאצירען איבער'ן אלעקסאנדראווסקען פארק און געווארט, עס זאל זיך שוין דערהערען א קראך.

אין דרויסען האט דאן געברענט א שטארקער פראסט. עס איז געווארען א זאוויערוכע. א קאלטער ווינד האט געבלאזען.

פערדוקט אין שאטען, אויף א פוסטען, ברייטען און פינסטערען פלאץ איז געשטאנען קאליאעוו לעבען דער געביידע פון דער שטאדטישער דומע, געשטאנען — און געציטערט פאר קעלט.

עטליכע מינוט נאך אכט האט זיך פון דעם ניקאלסקער טויער בעוויזען די קארעטע פונ'ם גרויס-פירשט. פון דער ווייטענס האב איך געזעהן ווי קאליאעוו האט די קארעטע גלייך דערקענט, ער איז אבער נישט געווען זיכער צי דא פאהרט דער גרויס-פירשט אדער זיין פרוי. האט ער זיך מעהר צוגעקוקט צו דעם פוהרמאן, וואס האט די פערד אנגעטריבען, און ווען עס האט זיך איהם אויסגעוויזען, אז דאס איז רודינקין, דער וואס טרייבט אן די פערד בלויז דאן ווען דער גרויס-פירשט פאהרט אין דער קארעטע, האט ער זיך געגעבען א לאז אקעגען און ווען ער איז צוגעקומען נאהענט און שוין געהאט אויפגעהויבען די האנד א ווארף צו טאן די באמבע אין דער קארעטע, האט ער דערזעהן ווי אינוועניג זיצט נישט נאר דער גרויס-פירשט סערגעי, נאר אויך די גרויס-פירשטין יעליזאוועטע און די קינדער פון דעם גרויספירשט פאוועל — מאריא און דמיטרי.

קאליאעוו האט אראפגעלאזט די באמבע און איז אוועק.

די קארעטע איז געפאהרען ווייטער און דערנאך האט זי זיך אפגעשטעלט ביים גרויסען טעאטער.

און איך האב זיך נאך אלץ געדרעהט אין אלעקסאנדראווסקען פארק און אלץ נישט בעקענט פערשטעהן פארוואס קאליאעוו האט דורכגעלאזען די קארעטע און נישט געווארפען די באמבע.

דאן איז קאליאעוו צוגעגאנגען צו מיר און געזאגט:

— איך דענק, אז איך האב געהאנדעלט ריכטיג; ווארים זאג דו אליין, ווי קען מען דער'הרג'ענען אונשולדיגע קינדער?...

פון גרויס אויפרעגונג האט ער ווייטער נישט געקענט רעדען. ער האט פערשטאנען, אז ער האט מיט זיין האנדלונג געשטעלט זעהר א סך אין קאן; אז ער האט דורכגעלאזען אפשר די איינציגע געלעגענהייט צו דער'הרג'ענען דעם גרויס-פירשט; אז ער האט געשטעלט אין קאן נישט נאר זיין אייגען לעבען, נאר אויך די גאנצע ארגאניזאציע. ווארום איהם האט מען דאך געקענט ארעסטירען דאן, ווען ער האט זיך אפגעשטעלט ביי דער קארעטע מיט א באמבע אין דער האנד, און איבער דעם וואלט דער אנפאל אויפ'ן גרויס-פירשט געמוזט אפגעלעגט ווערען אויף אנ'אונבעשטימטע צייט.

איך האב איהם ארויסגעזאגט מיין מיינונג וועגען דעם.

— איך דענק — האב איך איהם בערוהיגט — אז דו האסט געהאנדעלט זעהר גוט און מענשליך... דורך דעם ביזטו נאך מעהר אויסגעוואקסען ביי מיר אין די אויגען. אזוי קען האנדלען נאר א מענש מיט אנ'עדעלער נשמה...

דאן האט קאליאעוו אויפגעהויבען אזא פראגע:

— ווען די ארגאניזאציע בעשליסט צו דער'הרג'ענען דעם גרויס-פירשט סערגעי, צי האט זי א רעכט אויך צו דער'הרג'ענען זיין פרוי און זיינע פלימעניצעס, וועלכע זענען נאך קינדער?...

(פארזעצונג קומט)

צרות פון אַ יודישען ספּאָרטסמאַן.

מאָסקווע, (י. ט. א.) צווישען די דריי ספּאָרטסמענער וואָס האָבען זיך דעם 1. יולי 1924 אַרויסגעלאָזען פון מאָסקווע אויף אַ רייזע אַרום דער וועלט, איז אויך געווען דער יודישער יונגערמאַן פרידבערג — אַ סטודענט פון „מאָסקווער אינסטיטוט פאַר פיזישער קולטור".

פרידבערג מיט זיינע חברים זענען צום ערשטען אַוועק אויף זייערע וועליסאָפּעדען קיין סיביר און פון דאָרט קיין כינא. אין שאַנכאַי האָבען זיי זיך אויפגעהאַלטען, כדי צו בעקומען אַ וויזע קיין יאַפּאַן און אַמעריקאַ. אַרבייטענדיג דערווייל אַלס טרעגער אין פּאָרט אינגיכען האָבען זיי בעקומען אַ וואָרנונג פון די רוסישע ווייסגוואַרדייער אין שאַנכאַי זיי זאָלען גלייך פערלאָזען כינאַ און ווען זיי האָבען נישט געפאָלגט, איז איינער פון די וועליסאָפּעדיסטען אויף מאָרגען בעפאַלען און פערוואונדעט געוואָרען.

פון שאַנכאַי זענען די ספּאָרטסליים אויף אַ שיף אַבגעפאָהרען קיין מעקסיקאַ. אויף דעם אַמעריקאַנישען ברעג האָט מען זיי נישט געוואָלט אַרונטערלאָזען. אָהן געלד און אָהן אַ שפּראַך זענען די ספּאָרטסמענער אויסגעשטאַנען גרויסע צרות. געליטען הונגער, גענעכטיגט אין וועלדער, וואו זיי זענען שרעקליך צובּיסען געוואָרען פון מאָסקיטען. ערשט אין 17 טעג אַרום זענען זיי אַנטקומען אין דער מעקסיקאַנישער הויפּט-שטאָדט. דאָרט האָבען זיי געטראָפען אַ רוסישע דיפּלאָמאַטישע עקספּעדיציע, וואָס איז געפאָהרען אויספאָרשען די פלאָראַ פון מעקסיקאַ און האָבען זיך צו איהר פערדונגען אַלס אַרבייטער. פרידבערג מיט זיין צווייטען חבר האָבען בערייזט אויף זיין וועליסאָפּעד גאַנץ מעקסיקאַ, קובא פּאַנאַמאַ, קאָלומביאַ, זיי האָבען שוין געהאַט בעקומען אַ וויזע קיין צפון-אַמעריקאַ. אָבער פון סאַמע גרעניץ האָט מען זיי אומגעקערט און זיי זענען מיט אַ שיף אָבגעפאָהרען קיין דייטשלאַנד. אין ענגלאַנד, פראַנקרייך, און שפּאַניען האָט מען זיי פערבאָטען אַריינצופאָהרען. נאָך גרויסע שוועריגקייטען זענען די ספּאָרטסליים אָנגעקומען אויף זייערע וועליסאָפּעדען קיין פוילען און פון פוילען זענען זיי אָנגעקומען קיין קיעוו.

בסך-הכל זענען די ספּאָרטסמענער דורכגעפאָהרען 50 טויזענד קילאָמעטער פון זיי 18 טויזענד קילאָמעטער אויף די וועליסאָפּעדען. די טעג וועלען זיי דערוואַרט אין מאָסקווע.

גלחים בעטען קולידזש'ן

צו בעפרייען פרויען און קינדער פון דער קוואָטע.

וואַשינגטאָן. (י.ט.אַ.) אַ דעלעגאַציע פון גלחים פון פערשידענע טיילען פון לאַנד, האָט זיך פאָרגעשטעלט דעם פּרעזידענט קולידזש'ן און איהם געבעטען, אַז דער אימיגראַציאָנס-געזעץ זאָל געענדערט ווערען אין דעם זין, אַז פרויען און קינדער פון רעקלאַמאַנטען זאָלען בעפרייט ווערען פון דער קוואָטאַ.

די דעלעגאַציע האָט אויך אָנגעהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט קאָנגרעסמאַן דזשאָנסאָן און אַנדערע קאָנגרעס-מיטגלידער, וועלכע זענען מיטגלידער פון דער אימיגראַציאָנס-קאָמיסיע פון קאָנגרעס. ווי עס ווערט מיטגעטיילט, וועט די דעלעגאַציע אָפיציעל אויסגעהערט ווערען דורך די אימיגראַציע-קאָמיסיע און וועט פּרובען צו בעאיינפלוסען די אימיגראַציאָנס-קאָמיסיע לטובת פערלייכטערונגען אין דער קוואָטאַ.

פּאַניע וועגען רעכט פאַר יודישע און העבּרעאישע מיטעל-שולען

ווערט ערנסט בעטראַכט אין בילדונגס-מיניסטעריום.

וואַרשאַ, 26. (טעלעגראַמע) די פראַגע וועגען אָנערקענען רעכט פאַר יודישע און העבּרעאישע מיטעל-שולען ווערט יעצט ערנסט בעהאַנדעלט אין דעם בילדונגס-מיניסטעריום. ווי מיר ווערען געזאָגט פון אַ גאַנץ זיכערער קוועלע, זענען אין דער דאָזיגער פראַגע די מיינונגען צוטיילט. פון איין זייט ווערט אַרויסגערוקט אַ פּראָיעקט מען זאָל גענוי אויספאָרשען דעם צושטאַנד פון די אויבענדערמאַנטע שולען און אויב זיי ענטשפּרעכען די פאָדערונגען פון פוילישען שול-וועזען זאָל מען זיי אָנערקענען אַלס פול-בערעכטיגט צו עקזאַמענירען זייערע שילער אין די לעהר-שפּראַכען און אַרויסגעבען מאַטורעס. מיט דעם וואָלט איבערהויפּט די גאַנצע פראַגע ליקווידירט געוואָרען. פון דער צווייטער זייט אָבער בעמערקט זיך אַ געוויסער אונצופרידענהייט בנוגע די יודישע מיטעל-שולען אין דעם זין, אַז לויט דער מיינונג פון די פערטרעטער פון דעם דאָזיגען צד האָבען די העבּרעאישע און יודישע שולען קיין טראַדיציע אויפ'ן געביט פון מיטעל-שול-וועזען, אין דער מאָס ווי דאָס איז פאַראויסגעזעהן פאַר פוילען. און דעריבער דאַרף מען אָבהאַלטען מיט'ן ערלויבען צו האַלטען מאַטורא-עקזאַמענס אין די אויבענדערמאַנטע שפּראַכען מען דאַרף אָבער נישט שטערען דער ענטוויקלונג פון יודישען און העבּרעאישען שול-וועזען און דעריבער אָנערקענען די רעכט צו געניסען פון פערשידענע מילימערישע הנחות.

אין וועלכער ריכטונג וועט זיך אויסבילדען די דעציזיע פון מיניסטעריום איז נאָך דערווייל שווער פאָראויסצוזעהן עס אונטערליגט אָבער נישט קיין צווייפעל. אַז דער ענין וועט אינגיכען ערלעדיגט ווערען.

אַכטונג, דאַמען און העררען!
כ מאַך בעקאַנט אַלע דאַמען און העררען, אַז צוליב די קאָנקורענץ האָב איך
רעדוצירט די פּרייזען!
פון שמעקעדיגע אין אַ גרויסען אויסוואַהל זעהטלענע אין- און אויסלענדישע
פּערפומעריע-אַרטיקלען
פון די בעדייטענדסטע פירמעס, ווי:
Cotti, Houbigan, Guerlain, Violett, Dralle און אַנדערע
די ג. קונדשאַפט ווערט געבעטען צו בעזוכען מיך און זיך איבערצייגען
בעת.: פאַר רעעלע סחורה ווערט גאַראַנטירט!
אַנגראָסיסטען בעקומען ראַבאַט! מיט אַכטונג
Perfumerja: Drukier, Zawadzka 11.

אין אַ משוגעים הויז.

(ענדע פון 3-טע זייט).

מיך ווידער אויפגעוועקט — אַזוי דריי מאָל, דרייסיג מאָל"...

„ווער האָט אייך אויפגעוועקט?"

„אַ מלאך, אַ גלח, עפּעס אַ משיח — איך ווייס ווער?.. מ'האָט מיך אויפגעוועקט פון שלאָף... איך ווייס נישט ווער... זאָגט מיר דער מלאך, דער גלח, דער משיח אין חלום: „דו מוזט מיטער תעניתים פאַסטען, אַזוי האָט דער הקדוש ברוך הוא געהייסען"... האָב איך צוואַנציג תעניתים געפאַסט.. האָב איך מורא געהאַט. אַז מיין פלונית קאָן זיך דער־פון דערוויסען, פלעג איך נעמען פון הויז ברויט, כלומר'שט פאַר זיך צום עסען, אָבער איך האָב דאָס צוטיילט צו פרעמדע... נו, איז דער קדוש ברוך הוא אַליין געקומען צו מיר אין חלום און ער זאָגט צו מיר: „איך האָב דיר געגעבען אַ גוטען קאָפּ... האָסטו אָבער נישט געוואָלט לערנען"... איך האָב גראָד מסחר געוואָלט מאַכען, אָבער נישט לערנען... און גאָט האָט מיר געזאָגט: „דו מוזסט נישט צו מסחר — געה אין דער מדבר"... זענען צו מיר בעקומען אין חלום שרה, רבקה, דוד המלך... ווייס איך ווער נאָך, אַ מלאך, אַ גלח. און די מוטער שרה זאָגט מיר: „הער נישט דיין שוויגער און געה לערנען תורה אין אַ ישיבה, אַ נישט וועסטו אָנווערען דיין חלק עולם הבא"... זאָגט מיר אָבער די שוויגער: „ווער ווייסט, וואָס מען וועט דיר דאַרטען געבען פאַר אַן עולם הבא?.." דריי קינדער, אַ ווייב, אַ שוויגער — מילא, איז נישט קיין עולם הבא? האָט ווייצמאַן אויך נישט קיין עולם הבא. אַי, די משנה זאָגט: אַלע יודען האָבען אַ חלק עולם הבא, קען נישט דער האַי קאָמישאַנער פלומער קיין משניות.. קען קיש אַ פּרק משניות.. פון פוילען, פון קאַנאַדע האָט מען מיר געשיקט אַביסעל שטיצע. איך האָב זיך אָוועקגעזעצט און אָפּגעלערנט צוויי טויזענד בלאַט גמרא — די שוויגער האָט די מפּלה איינגענומען... און צו וואָס דאַרף איך לעבען אויף דער וועלט? טענה'ט אָבער די פלוגית מיינע: „דו האָסט קינדער, די מיידלעך מוז מען חתונה מאַכען, געה קיין אַמעריקע, אַמעריקע וועט חתונה מאַכען דיינע טעכטער!" טענה איך אָבער: קיין אַמעריקע, אין מדבר, וועל איך נישט געהן. . פערציג שבטים וועלען פערלוירען געהן... זאָגט מיר דער מלאך, דער גלח — ווער ווייסט ווער: „געה אין דער ישיבה „תורא חיים" און לערן נאָך דריי טויזענד בלאַט גמרא". טענה איך: לערנט ראָטשילד, לערנט ראָזענוואַלד, לערנט ראָקפעלער גמרא, און דאָך האָבען זיי חיונה. פּרנסה — וואָרום, רבונו של עולם, פערלאַנגסטו נאָר פון מיר די גמרא? האָט מיר דער דאָקטאָר אין אַמעריקאַ געמאַכט אַן אָפּעראַציע, האָט ער ביי מיר אויסגעשניטען דעם מוח. אין קאָפּ איז פּוסט, לער געבליבען... אַלע רבנים שניידט ער אויס די מוחות. ער זאָגט, אַז מען דאַרף קיין מוח נישט האָבען... איך טענה דאָ צו אונזער דאָקטאָר עהרמאַן: איך האָב מעהר קיין מוח נישט, ביי מיר אין קאָפּ איז לער, גאָר נישטאָ, לגמרי פּוסט... זעצט אין מיר אַריין אַן אַנדער מוח.

אַ פּאָר משוגעים האָבען זיך פאַר אונז געקלאָגט, אַז דער משולח פון כולל אַמעריקאַ דאַוונט נישט, לעסטערט גאָט און משיח'ן...

די גאַנצע צייט, וואָס מיר האָבען אין אָט דער אָפּטיילונג פערווילט, איז איינער פון די קראַנקע אַרומגעלאָפען אין קאָרידאָר און האָט געדאַוונט און געדאַוונט, אַ תפלה, פון אַלע ימים-נוראים — גאַנצע טעג און גאַנצע נעכט האַלט ער אין איין דאַוונען, אין איין אַרומלויפען און שאָקלען זיך און וויל זיך אויף קיינעם נישט אַרומקוקען, אום נישט מפסיק זיין אַ תפלה.

שוין ביים אַרויסגעהן פון אָט דעם הויז האָט אונז בעגעגענט אויף די טרעפּ איינער פון די משוגעים.

דערקענענדיג יעליג'ען האָט ער זיך געווענדט צו איהם מיט די ווערטער: „איהר ווייסט דאָך, און מן הסתם ווייסען דאָס אַלע, אַז איך בין אַ משיח היינט פאַרוואָס שלאָגט מען מיך? — מילא, זאָל מען שלאָגען, זאָל מען מיך אויפעסען, אָבער פאַרוואָס גיט מען מיר נישט קיין ווייין און קיין עסיג צום קידוש-מאַכען? אָהן ווייין און עסיג קאָן איך די יודען נישט אויסלייזען — זייט נישט מעכב די גאולה"..

רעדאַקציאָנס-קאָלעגיום:
מ. בראָדערזאָהן, ל. בראַנט, ח. י. ברומאַטשסקי, ב. זינגער
פערענטוואָרטל. רעד.: ח. קויפמאַן.
אַרויסגעבער: פערלאַג „נייער פאָלקסבלאַט", פּראָדוציר-קאָאָפּעראַטיווע מיט פאַי-האַפטונג.

„די שוואַרצע כריזאַנטעמע".

(31 עכזאָטישער ראָמאַן.

17. די לויה-הכנות.

די פּאַריזער פריהמאָרגען-צייטונג האָבען איבערגעגעבען די פּרטים פון דועל, פון דער פּרינצעסין'ס פערשווינדען צוזאַמען מיט'ן דאָקטאָר לעווי א. א. וו. א. וו.

די בולוואַר-רעפּאָרטערען האָבען געשאַפען אַ גאַנצע לעגענדע וועגען די סיבות פון דועל, און אין זייערע צוגעטראַכטע מעשיות האָט די פּרינצעסין פיגורירט אָדער אַלס וואונדערבאַר-שיינע פערפיהרערין, אָדער — אַלס קרבן פון דעם הערצער-פרעסערישען דאָן-זשואַן דאָקטאָר לעווי.

ביזי לביזי האָט מען אין דער געזאַנדשאַפט געמאַכט הכנות צו דער לויה.

לויט'ן יאַפּאַנישען מנהג, האָט מען דעם טויטען קערפּער פון פּרינץ אָפּגעוואַשען מיט הייס וואַסער, אַריינגעזעצט איהם אין אַ ברייטען שטול, אונטערבויגענדיג איהם די פיס אונטער זיך צובינדענדיג איהם די הענד צו דער ברוסט, און דעם קאָפּ צוגעפעסטיגט מיט געלע סטענגעס צו דעם ווענטעל פון שטול.

אויף די קני האָט מען איהם אַוועקגעלעגט אַ גאָלדפאַרביג סאַמעטענע קישעלע, אויף וועלכער עס איז געלעגען דער קעניגליכער כריזאַנטעמאַ-אָרדען.

דער פּרינץ איז געווען אָנגעטאָן אין אַ ווייסער זיידענער קימאָנאָ, און אַ דאַנק דעם ווייסען מלבוש האָט זיך דער טויטער פּנים אויסגעוויזען נאָך טונקעלער, געלער.

די פערשידענע איילען און בשמים, מיט וועלכע דער טויטער קערפּער איז געווען אָנגעשמירט האָבען פערשפּרייט אַ שטינקענדען ריח.

לויט'ן בעפעהל פון מאַרקיז, דעם געזאַנדטען האָט מען דעם מת אַריינגעטראָגען אין דעם קליינעם געבעט-צימער.

עס האָבען זיך אָנגעהויבען צוזאַמענצוקומען אַ סך נייגעריגע.

לע'ם דעם בנין פון דער געזאַנדשאַפט האָט זיך געשטופּט אַ המון, און דער ענערגישער שווייצאַר האָט געגוג געהאַט צו אויסצושטעהן צרות פון די נייגעריגע, וואָס האָבען זיך דוקא געוואָלט אַריינקריגען אינעווייניג.

אין דעם קליינעם געבעט-טעמפּעל, אין וועלכען ס'האָבען געקאָנט אַריין קוים הונדערט מאַן, האָט מען געמאַכט פייערליכע הכנות.

מען האָט איילעג צוגעריכט בונטע לאַמפּיאָנען, און אַרומגעשטעלט אַרום דעם שטול מיט'ן זיצענדיגען טויטען, טראָפּישע צמחים.

אין אַ ווינקעל האָט זיך געזעהן די ריזיגע געגאָסענע פיגור פון בודדאַ'ן.

דער גאַנצער טעמפּעל איז געווען בעדעקט מיט יעלאָווע און מירטען-צווייגלעך.

ביי די פיס פון דעם טויטען פּרינץ איז געלעגען אַ גרויסער קראַנץ פון לעבעדיגע כריזאַנטעמען, אַלס צייכען פון זיין אָנגעהעריגקייט צו דעם מיקאַדאָ'ס משפחה.

דער אָנגעקומענער באָנזאַ, דער גייסטליכער פון'ם טעמפּעל איז לאַנג אומבעוועגליך געלעגען אויסגעצויגען פאַר'ן טרויער-שטול, און געמורמעלט תפלות...

18. דער פּרעפעקט.

עס איז געווען פּונקט צוועלף אַ זייגער, ווען צום האָטעל פון דער יאַפּאַנישער געזאַנדשאַפט איז צוגעפאָהרען דעם פּרעפעקט'ס עקיפּאַזש.

דער פּרעפעקט איז געווען געקליידט ציוויל.

נישט אַכטענדיג אויף דעם גרויסען המון איז ער שנעל אַריין אין דער טיר, וואָס האָט זיך פאַר איהם ברייט געעפענט.

— ענטשולדיגט, הער פּרעפעקט, וואָס איך האָב אייך מטריח געווען! — האָט איהם בעגעגענט דער יאַפּאַנישער געזאַנדטער. — די אויסערגעוועהנליכע געשעהעניש האָט מיך אָבער געצוואונגען זיך ווענדען צו אייער מיטהילף!

— איך ווייס שוין וועגען אַלץ! — האָט דער פּרעפעקט געענטפערט — איך האָב שוין אַפילו פעראָרדענט אָפּצוהיטען דאָס פערמעגען פונ'ם טויטען. וואָס שייך אָבער דעם צימער פון דער פּרינצעסין, האַלט איך זיך נישט פאַר בערעכטיגט צו דיספּאָנירען מיט איהרע זאַכען, מחמת, זי לעבט דאָך אוראי און קאָן זיך צו יעדער צייט צוריקקעהרען אין האָטעל.

— זעהר ריכטיג, ה' פּרעפעקט; אָבער צווישען איהרע זאַכען געפינען זיך בריף און דאָקומענטען, וועלכע טראָגען אַ פּאָליטישען כאַראַקטער, און איך האַלט, אַז מ'וואָלט זיי בעדאַרפט צושטעלען אין דער געזאַנדשאַפט.

— לויט'ן פראַנצויזישען געזעץ טאָר איך עס נישט טון, כל זמן איך האָב דערויף נישט קיין ספּעציעלע פעראָרדנונג פון מיניסטער. ווענדט זיך צו איהם — האָט דער פּרעפעקט צוגעגעבען — איך צווייפעל אָבער, צי דער מיניסטער וועט דערפילען אייער ביטע!

— ווילט דאָך פערשטעהן, הער פּרעפעקט, אַז ערב'ן דועל האָט דער פּרינץ, ווי פאָראויס פיהלענדיג זיין פריהצייטיגען סוף אַריינגעטראָגען צו זיין שוועסטער אין צימער אַ גאַנצע קעסטעל מיט זעהר וויכטיגע דיפּלאָמאַטישע פּאַפּירען. איך וואָלט אייך געבעטען, אַז דער שטח, וועלכער ס'איז פערנומען געוואָרען דורכ'ן פּרינץ און דער פּרינצעסין זאָל אָנערקענט ווערען פאַר עקסטעריטאָריאַל, מחמת דער פּרינץ איז אַהער געקומען מיט אַ מיסיע פון מיקאַדאָ...

(פאָרטזעצונג קומט)

עמפפעהלט צום פריהלינגס-סעזאָן די לעצטע נייהייטען
זיידענוואַרען און וואָלענשטאָפען
אין בעסטען אויסוואהל
נידריגע פרייזען! בעקוועמע בעדינגונגען! נידריגע פרייזען!
6111

SOIERIES
Sp. z ogr. odp.
PIOTRKOWSKA 90, telefon 8-36.

Miejski Kinematograf Cświatowy
Wodny Rynek.
היינט און פאָלגענדע טעג
דאָס גרויסע מייסטערווערק
„QUO VADIS"
מיט **EMIL JANNINGS** אין דער הויפּט-ראָלע.

ג. ה.
דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, אַז מיר האָבען איינגעפיהרט אין אונזערע פיליעם דאָס
וואַשען און פּרעסען פון פיינע
הערען-וועש
צו פאָלגענדע פרייזען:

שטייפע קראַגענס	25 גר.
ספּאָרט-קראַגענס	20 „
מאַנזשעטען	35 „
פּאַרלאַנעס	35 „
אויבערהעמדער ווייסע מיט מאַנזשעטען	100 „
„ „ אָהן	90 „
„ קאָלירטע מיט „	90 „
„ „ אָהן	90 „

כעמישע רייניגונגס-אַנשטאַלטען און פאַרבערייי-פיינוועשעריי
Ledich i Golda
אַנשטאַלטען: וואָלטשאַנסקאַ 257, טעל. 30-01.
פיליעס: פּעטריק. 4, פּעטריק. 67, פּעטריק. 147, טעל. 27-87, גלובנאַ 52, רוג קילינסקי, נאַפּיורקאָווסקאַ 27

Kupujemy każdą ilość **EMBALAŻU,**
pochodzącego z opakowań **bel wełny.**
Tow. Akcyjne **„JUTA"**
Fabryka worków i wyrobów jutowych.
1121 **Poznań, ul. Fredry 1.**

1124
פּערפעקטע
שטאָפּערינס
צו קאָמגאַרן-סחורות פון זאַפאַרט געזוכט. פאַר פּראָווינצער אַרבייטערינס — וואוינונג געזיכערט. זיך מעלדען ביי ה. זילבערשטיין, נאַווטקאָווסקאַ 83.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
בושעווינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד

ד"ר וואַליינסקי	נאָז. האַלז, אויערען-קר.	4—3
ד"ר קערשנער	קינדער-קראַנקהייטען	12—9½ 5—4
ד"ר שיפמאַן	אינערליכע קראַנקה.	1—11 6—5
ד"ר לובימוש	הויט-און געשלעכט קר.	2—12
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	3—1
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	2—12.30
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה.	— 1
ד"ר בערגמאַן	פרויען און געבורטס-הילף	4—3

פּסיכאָ-מעדיצין, שפּר. ד-שטעזונגען, די שטאָלע, א. ז. וו. פּאָקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג, אינהאַלאַציאָנען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פּערלאַנג — וויזיטען אין שטוב. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אורין, פּלעגמע און בלוט.
2130
אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין.
ביי דער לעטשניצע איז בעקעפענט געעפענט דענטיסטישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-אַרצט	10 2 נ.מ.
ד"ר לאַזשינסקאַ סטאַראָפּאָלסקאַ	צאָהן-אַרצט	7—3

קינסטליכע ציינער, קראָנען, פּלאָמבען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג

טעאַטער „סקאַלאַ"
דינסטאָג, דעם 1 מערץ ד. י. 8.30 אָוונד
TRUBADUR
אָפּערע אין 4 אַקטען (אין 8 בילדער) פון ג. ווערדי.
עס נעהמען אָנטייל:
Marja MOKRZYCKA (Leonora), Helena FOTYGO (Azucena), Stanisł. GRUSZCZYŃSKI (Manryco), G. WIŚNIEWSKI (Luna).
כאָרען. פולער סימפאָנישער אָרקעסטער כאָרען.
בילעטען צו בעקומען אין דער צוקערניע פון ה' קאָמאַר, פּעטריקאָווער 63.

דער פּעראייז „לינת אורחים"
אויפ'ן נאָמען פון משה דוד שעפנער ז"ל מאַכט בעקאַנט, דאָס עס קומט פאָר די יעהרליכע
גענעראַל-פערזאַמלונג
דעם 6 מערץ 4 נאָכמיטאָג צום ערשטען טערמין און ביי נישט גענוגענדע צאָל מיטגלידער צום 2. טערמין ביי יעדע צאָל מיטגלידער דעם 6 מערץ 7 אָוונד ביי פאָלגענדע טאָג-אָרדנונג:
1) ערעפנונג, 2) וואַהלען פון א פּאָרזיצענדער און אַסעסאָרען, 3) בעריכט פון דער טעטיגקייט, 4) בעריכט פון די רעוויזיאָנס-קאָמיסיע, 5) וואַהלען פון א פערוואַלטונג, 6) ענדערונג פון אייניגע פּאַראַגראַפען פון די סטאַטוטען, 7) פרייע פאָרשלאָגען.
בעמ.: די מיטגלידער מוזען בעצאָהלען דעם ביטראַג שפּעטסטענס ביז'ן 3. מערץ, דאָס איז 3 טאָג פאַר דער גענעראַל-פערזאַמלונג, ווען נישט פערלירען זיי דאָס וואַהל-רעכט און בעקומען נישט קיין איינטריט אויף דער פערזאַמלונג.
1126 די פערוואַלטונג.

Dr. med.
L. Pikielny
ספּעציאַל-אַרצט, פאַר נירען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפּפאַנגט פון 4—7 אָוו. 541

Dr. med.
Braun
פּאָלודניאָוואַ 23
טעלעפאָן 40-26
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל)
נעמט אָן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אָוונד

Dr. Z.
Rakowski
ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז, און לונגען-קראַנקהייטען.
קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9
טעלעפאָן 27-81.
שפּרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10—11 און 2—3 נ. מ.

שטיס-אַרבייטער
צו דאַמען אָק זשאַקעטעס, ווי אויך האַנד-נייטערינס ווערען פון זאַפאָרט געזוכט ביי פּאַסטערנאַק, צעגעל-ניאַנע 43.
1122

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראַפּאַפּאָרט	נאָז. האַלז. אויערען קר.	11-10 3-2 7½—6½
ד"ר רוזשאַנסקי	הויט-און געשלעכט-קר.	11—10 2—1
ד"ר גאָלדשטיין-פּאַראַק	אויגען-קראַנקהייטען	2-1 8-7
ד"ר יאַסמאַן	נערווען-קראַנקהייטען	2—12
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	12-10 5-4
ד"ר פּאַפּיערני	פרויען-און געבורטס-הילף	1-11½ 6-5
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייטען	4-3 2-1.30
ד"ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	1-11 7-5½
ד"ר סטופּעל	רענטגען	6-4 12-10
א. גראָדזענטשיק	צאָהן-אַרצט	7—3
נ. ראָזעס	צאָהן-אַרצט	2—9

צאָהן-בעהאַנדלונג, בעלייכטונגען, קראָנען, פּלאָמבען, א. א. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
רענטגען-אינסטיטוט
דורכלייכטונגען: הויט-קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגען-שטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. א קורס פאַר שטאַמלער.
אימפּונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וויזיט אין ד"ר שטאָט.

Dr. med. **Ludwik**
Rapeport
Pr. Narutowicza 25 (Dzielna) tel. 44-10.
ספּעציאַליסט פאַר נירען, בלאָזען און האַרן - קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אָוונד.

Dr. ADAM
Grosglik
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78
הויט און וועגערישע קראַנקה. רענטגען און ליכט-הייל אינסט.
נעמט אָן פון 4—7 אין אָוונד.

1016 א לוקסוס-
שלאָפצימער
פון העלפאַנד-ביין, גאַרדעראָבע-שראַנק פעדקויפט די טישלעריי לובעלסקאַ 6 ביי נאַפּיורקאָווסקאַ.

העלפעדאַגאָגישע קורסען
פאַר שוואַכבעפעהיגטע און שווערערציהבאַרע קינדער. שפּראַכשטערונגען (שטאַמלען, טויבשטומהייט)
Dr. med. A. Szmirgeld
נערווען-אַרצט.
עלעקטריזאַציעס, ליכטהייל-אָפּאַראַטען.
CEGIELNIANA 6, tel. 51-89
עמפּפאַנגט פון 5 — 7 אָוונד.

Dr. Czesław Jastrzębski
sp. chor. oczu z dn. 1. lutego przeniósł swój gabinet na ul. **Zachodnią 27**
przyjm. od 3-6 pp.

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספּעציאַליסט פאַר הויט, האָר און וועגערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, רענטגען-שטראַהלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעמט אָן פון 6—9 אין אָוונד, פריה 12— ביז 3 נאָכמ. 873

Dyrekcja
KOLEI ELEKTRYCZNEJ ŁÓDZKIEJ
Spółka Akc.
zawiadamia niniejszym, że z dniem 1 marca 1927 r. zniesione zostanie prawo bezpłatnego przesiadania się, z jakiego dotąd korzystała młodzież szkolna oraz żołnierze od szeregowca do chorążego włącznie do godz. 9-ej rano. Od tej daty wyżej wymienieni będą mogli przesiadać się nie inaczej, jak po wykupieniu biletu do przesiadania w cenie 5 groszy.

Mydło
Kollontay
z pralką
גענעראַל-פערטרעטער אויף לאָדז:
S. B. REDLIC, Łódź, Pomorska 19.

ס'איז נישטאָ קיין
טואַלעט-זייף
אַזבער זייף „LAVENDER"
מילד און אַנגענעהם אין געברויך
אַליין פערקויף אין פאָלגענדע סקלאַדען:
Arno Dietel, Piotrkowska 157.
Ludwik Dziwiński, Piotrk. 35
Lucjan Dryl, Pomorska 31
Henryk Goldhirsz, Piotrk. 156
W. Grünwald, Narutowicza 35
Gustav Heine, Targowa 10
M. Jasinowski, Al. I Maja 36.
Perfumerja „Kosmos", Piotrkowska 60
Ernest Krause, Główna 67
J. Kahan, Konstantynowska 31.
D. Perlmutter, Narutowicza 24
St. Przysucher, Kilińskiego 40.
Henryk Perlmutter, Cegieln. 2
Henryk Rechtman, Piotrk. 207
Miecz. Rżewski, Andrzeja 2
W. Rzepkowicz, Nawrot 17.
Jan Sitkiewicz, Andrzeja 35
B. Tyman, Zgierska 20
Marjan Włodarek, Rzgowska 7 1116
H. Winawer, Zgierska 1
Perfumerja „Vera", Piotrk. 142.
זייף „Lavender"
איז די דעליקאַטעסטע טואַלעט-זייף

דאַנטיסט און צאָהנטעכניס
י. ביטענסקי
קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָוונד.
פּרייזען ביליגע! אויסגאַבע אַויך צאָהלען

אַבאָנעמענט-פּרייז: אין לאָדז: א חודש — 5 זלאָטעס, — אויף דער פּראָווינץ: א חודש — 6 זלאָטעס, אין אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טייערער. — פאַר'ן אוּנגעהאַלטען און טערמין פון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע נישט פעראַנטוואָרטליך. די אַדמיניסטראַציע איז אָפען ביי טאָג און ביינאַכט.

אַנאָנסען-פּרייז: פאַר א מילימעטער-שורה. פאַרן טעקסט 15 גראָשען, פריי טאָג 20 גראָשען, אין טעקסט 40 גר., פריי טאָג 60 גראָשען, נאָכ'ן טעקסט 10 גראָשען, פריי טאָג 15 גראָשען. — פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100 פּראָצענט טייערער. אויסער דער שטאָט — 50 פּראָצענט טייערער.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.